XXXV ÉVFOLYAM. 1931. JANUAR 17 SZOMBAT 13. SZAM

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSNÁL ARA HÉTKÖZNAP 10 F., VASÁRNAP 20 FILL. KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. T. 141.

FELELŐS SZERKESZTŐ: VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT, SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-49, A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-48, KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. T. 141.

A család integritása

(ln.) 1930-ban kétszerannyi házaspár vált el Magyarországon, mint amennyit az előbbi esztendők statisztikája mutat. Ez tette szükségessé a házasságvédelem szabályozását, ezért kellett a válópereket hosszadalmassá tenni. Megtörtént tehát a legelső lépés, mely ezen a téren visszavezet a krisztusi evangélium szellemében. Egyelőre csak *tüneti kezeléssel*, mint ahogyan a fogtőgyulladásnál is aszpirinnel vagy algokratinnal próbálkozunk, de nagyon jól tudjuk, hogy ezután már a noghuzás következik... „A házasság szentség, a házasság felbonthatatlan": — ezt hirdeti a katholicizmus. A protestáns egyházak nem sorolják a szakramentumok közé, de szentnek tartják, mert *Isten előtt tett hűségi esküvel pecsételik.*

A krisztusi kodifikáció örök hűséget kíván. A legnagyobb Törvényhozónak így szól a parancsa: *„Amit tehát az Isten egybekötött, ember el ne válassza többé!"* Szent Pál írta a rómaiaknak: „A férfi hatalma alá adatott az asszony, a férfihez kötetett a törvény által, míg a férfiu él." A házasság: *eskütés.* Esküvőnek is hivják s ez nem üres szinonima, de krisztusi törvény. Esküdni annyi, mint bizonyságul hivni az Istent, — Isten nevével állitani, hogy igazat mondok. *Föleskü̇szik a harcos.* (Az áruló katonát főbelövik.) Megeskettik a tanut. (A hamis eskünek öt évi börtön a büntetése.) A legelső parancs: *„Isten nevét hiába ne vegyed!"* Felelősség az eskü. Kötelesség: *egy életre szóló,* mely minden embernek zálogul követeli a lelkét. Aki Istennek esküszik, Isten előtt s az Isten nevével: azt az esküt csak Isten bonthatja fel.

Északamerika egyes államaiban több a válóper, mint a házasságkötések száma. Azt mondja erre a liberalizmus: *minden embernek joga van keresni a boldogságát... egy rossz házasság az egész életét tönkreteszi...* És igy jutunk el a moszkvai világszemlélet küszöbéhez. Egy „filantróp" hazugság kitermeli a lelki-erkölcsi defetizmust, mely Amerikától Oroszországig, szovjet-csillagok botrányaitól le, a szovjetházasság zürzavaráig esküt, családot tótágast fordit. És ha már itt tartunk: boldogabb lett-e az emberiség a „Váljunk el", „Válik a férjem" s a „Válóperes hölgy" századában? — Boldogabb hely-e Florida Spanyolországnál? S még tovább menve: a házassági „boldogság" privilégiumáért miért töri ugy magát az emberiség? Miért oly rendkivüli probléma két ember békétlensége? Hiszen a világon nagyobb bajok is vannak: tüdővész, gégerák, földrengés, hadifogság és ezermillió katasztrófa, mit el kell viselni mindenkinek. A liberalizmus azt hirdeti, hogy az a házastárs, aki egy másikba beleszeret, váljék el tőle és házasodjék meg ujra... Van ennek forditottja is: az a szibériai hadifogoly, aki hüséges maradt a feleségéhez s kilenc-tiz évig mégis birta a távollét boldogtalanságát.

A nagyvilág államai most rádöbbennek a válási katasztrófára. Törvénykeznek és rendelkeznek, mert nincs az az ország, mely elbirhatná a családi intézmény meglazulását. De mi lesz akkor a csalódott férjekkel? Mi lesz a csalódott asszonyokkal? *Hát, csalódottak lesznek.* Utóvégre a családi intézmény méltósága, isteni rendeltetése s nemzetfenntartó ereje megérdemli, hogy egy pár ezren, vagy tizezren „csalódjanak". Egész biztos, hogy tizedannyian se lesznek, mint ahány elkeseredett tüdő a Koch-féle bacillusokkal harcol, amennyi munkás a nyomorusággal küzköd, amennyi tisztviselő-, gazda-, kereskedő- és iparos-család a közgazdasági válságtól boldogtalan.

Amit irtunk, csak elvi meggyőződésből irtuk. *Egyetlen célunk: a magyar jövőért kiáltani, a magyar nemzet s a magyar családok életéért,* a boldog, ragyogó gyerekszemért, mely férfias nézéssé erősödik, ha nemcsak a cserkészek tábortüzéből, de otthon, a szülői tekintetből is erőt tud meriteni. Nem lehet letagadni, hogy az a válási szellem, mely a liberalizmus jóvoltából a házasság intézményét a *dekadens nyugaton* s a *bolseviki keleten* szerelmi adás-vevéssé aljasitja, a XX-ik századnak egyik legnagyobb problémája. Amikor egy hollywoodi film-star világgá hencegheti, hogy tiz év alatt nem kapott annyi *jó* szerepet, mint amennyi *rossz* férjjel három év alatt összeházasodott, a házasság intézményének olyan profanizációjával állunk szemben, ami ellen a keresztény világnak minden erejével küzdenie kell.

A magyar törvényhozás egyik nagyjelentőségü eseményét, a nemzeti jogszellem életerős és lélekárasztó megnyilatkozását látjuk a legujabb perrendtartási intézkedésben, mely ugyan mindössze szimptomatikus javulást igér, de szellemében egy boldogabb jövendő, igazi igéret, ujjászületés forrásozik. Mértföldes lépés a családi integritás és vele együtt a nemzeti ujjászületés felé.

Több mint egy millió pengőt juttatott a kormány a vidéki inségakcióra

Budapest, januar 16.

Ernszt Sándor népjóléti miniszter az országos inségakcióról a következő nyilatkozatot tette a sajtó számára:

Az országos inségakció az egész vonalon folyamatban van és már eddig is örvendetes eredmények mutatkoznak. Megállapitható, hogy sokkal nagyobb mértékben folyik most az inségesek megsegitése, mint a mult esztendőben. A legnagyobb segités a főváros környékén történt. A főispánok közül Pest-, Zemplén-Békés és Debrecen—Hajdu-megye főispánjai fejtették ki a legnagyobb tevékenységet. A karácsonyi segélyek összege háromnégyszerese volt a mult évinek. — Pénzbeli adományként eddig 240 ezer pengő futott be. A kormány ezenkivül kétszerakkora póthitelt ad erre a célra a törvényhatóságoknak, mint tavaly. Az állam félmillió pengővel járul hozzá a vidéki inségakcióhoz. Az összes rendelkezésre álló összeg a vidéken egymillió pengőn felül van.

Kézigránátszilánk megsebesitette Gömbös Gyula honvédelmi minisztert egy hadgyakorlaton

Budapest, januar 16.

Vitéz Jáky Gömbös Gyula honvédelmi miniszter ma délelőtt a nagytétényi gyakorlótéren, ahol a katonák kézigránát gyakorlatait szemlélte, egy kézigránátszilánktól bal alsó lábszárán könnyebben megsebesült. A honvédelmi miniszter, ki maga távolitotta el lábából a szilánkot, azonnal a III. számu katonai kórházba sietett, ahol tetanusz elleni injekciót kapott, majd a sebének bekötözése után lakására szállitották.

A minisztertanács nagyjelentőségü határozata a földreformmal kapcsolatban

Elengedték a földhözjuttatottaknak az 1931. évi törlesztési részlet egyharmadát

Budapest, januar 16.

A mai minisztertanáccsal kapcsolatban illetékes helyen a következőket közölték a Magyar Távirati Irodával:

A földbirtokrendezési eljárás során földhözjuttatottak 1927. évi január hó elsejétől kezdve kötelesek voltak a megállapitott ár 54 százalékát kitevő évi törlesztési részleteket megfizetni. Az időközben bekövetkezett sulyos gazdasági helyzet, elsősorban a buza árának nagymérvü csökkenése miatt azonban a földhözjuttatottak nagyrésze nem tudott fizetési kötelezettségének eleget tenni. Ennek következménye az lenne, hogy a földhözjuttatottak nagyrészét most a gazdasági év elején ki kellett volna mozditani. A földhözjuttatottak nagy tömegének kimozditása azonban meghiusitaná azt a fontos gazdasági és politikai célt, amelyet a földreform érdekében elérni akar.

Ára 10 fillér.

ben hozott törvények el akartak érni. Ennek elkerülése céljából és hogy az érdemes földhözjuttatottak képesek legyenek a nehéz gazdasági helyzetben is a nekik juttatott földeket megtartani, a miniszterianács mai ülésében Wekerle Sándor miniszter előterjesztésére elhatározta, hogy a földhözjuttatottakat olymódon kívánja támogatni, hogy figyelembe véve a buza és egyéb mezőgazdasági ermények értékesitési lehetőségét, a jog erősen megállapitott vagy megállapitandó földár 1930. évre járó törlesztési részének egyharmadrészét elengedi.

A minisztertanács mai elhatározásának végrehajtása céljából a hivatalos lap holnapi számában már közölni is fogja a pénzügyminisztemek a földbirtokrendezési eljárás során kiosztott földek 1930. évi részletének a törlesztés tárgyában kibocsátott rendeletét, amely olyképen rendelkezik, hogy a földbirtokrendezés során az igénybevett földek megváltási árának, továbbá a vagyonváltságföldek ellenértékének 1930. évi törlesztő részletéből egyharmadrészt a pénzügyminiszter elengedne abban az esetben, ha a földhözjuttatottak a jogerősen megállapitott, vagy megállapitandó földár 1930. évre járó törlesztő részletének egyharmadrészét legkésőbb február hó végéig egyharmadrészét pedig március 15-ig befizetik. Az a földhözjuttatott azonban, aki a törlesztő részletnek kétharmadát a fenti határidőig be nem fizeti, a földhöz igényt nem tarthat. Nehogy azonban a földhözjuttatottak, akik a fizetési kötelezettségüknek 1930. évben éppugy, mint 1029. évben teljesen eleget tettek és igy az 1930. év végén hátralékuk nincsen a nemfizetőkkel szemben hátrányos helyzetbe kerüljenek, a rendelet ugy intézkedik, hogy az ilyen földhözjuttatottak által az 1930. évi törlesztési részlet kétharmadrészén felülfizetett összegeket az 1931. évre teljesitett fizetésnek kell tekinteni.

A minisztertanács felhatalmazása alapján megengedte a pénzügyminiszter továbbá azt is, hogy azoknak a földhözjuttatottaknak, akik az 1929. évi fizetési részletet önhibájukon kivül nem fizették be, a pénzügyigazgatóság indokolt esetben hat százalékos késedelmi kamat mellett legfeljebb négyévi részletfizetési kedvezményt engedélyezzen abban az esetben, ha a földhözjuttatott az 1930. évi kedvezményes törlesztő részlet felét legkésőbb február végéig befizeti.

A minisztertanács, amelyen Bethlen miniszterelnök elnökölt, egyebekben folyóügyeket tárgyalt, este 10 órakor ért véget.

Budapesten folytatják a Bécsben megkezdett kereskedelmi tárgyalásokat

Bécs, január 16.

Hivatalosan közlik, hogy az osztrák és magyar kormány delegátusai a kedden, január 13-án megkezdett tanácskozásaikat ma délelőtt ideiglenesen befejezték. Az értekezlet során megegyeztek a további tárgyalások programjában. A tárgyalásokat, amelyek barátságos egyetértés szellemében folytak, a jövő héten Budapesten folytatják.

Az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalásokon hamarosan nincs kilátás a tárgyalások lezárására, mert az egész eddigi kereskedelmi viszonyt uj alapokra kell fektetni és tulajdonképpen teljesen uj szerződés felépitéséről van szó. Most az általános elvek körülhatárolásával foglalkoznak a delegátusok.

A vidéki sajtó ünnepi lakomája Budapesten

Budapest, január 16.

A magyarországi vidéki lapok országos egyesülete, amely az országban megjelenő vidéki lapok országos szervezete. Kecskeméten országos kongresszust és évi rendes közgyülést tartott, amelyen a vidéki városok érdekében állandóan teljesitett örökértékü munkásságáért gróf Klebelsberg Kunó kultuszminisztert diszelnökké választotta meg. Ugyanekkor a közgyülés dr Ugron Gábor vbtt. nyugalmazott minisztert, dr Kállay Tibor volt minisztert és Rubinek István kormányfőtanácsost az országos egyesület elnökeivé választotta meg. Az ország vidéki lapjai január 19-én Budapesten gyülést tartanak, este fél 9 órakor pedig a Gellértszálló márványtermében az összes vidéki lapok, a fővárosi sajtó, a miniszterelnökségi sajtóosztály, a főispánok, polgármesterek és a társadalom számos kitünőségeinek részvételével gról Klebelsberg Kunó kultuszminiszter és az uj elnökök tiszteletére lakomát rendeznek. A lakomára a vidéki lapok országos egyesületénél, Apponyi-tér 1. szám, Királyi bérpalota, lehet jelentkezni.

Felgyujtották egy borsodmegyei gazda házát

Miskolc, január 16.

Tegnap délben kigyulladt a borsodmegyei Mezőcsát községben Csiróki János gazdálkodó nádfödeles háza. Az elősieto tüzoltók és a lakosság vállvetve dolgoztak a tüz eloltásán, azonban a ház porig égett. A tüzvész után a csendőrség gyanut fogott, hogy gyujtogatás történt. A nyomozás megállapitotta, hogy valóban szándékos gyujtogatásról van szó, az eresz alatt ugyanis egy elégett szivarcsutkát találtak. A nyomozás alapján gyanuba vették Gyurki András mezőcsáti legényt, aki eleinte tagadott, később azonban bevallotta, hogy 6 gyujtotta fel a házat, még pedig Csiroki Jánosnak és feleségének biztatására. A gazda 300 pengő jutalmat igért neki a gyujtogatásért. A ház biztositva volt és Gyurki a jutalmat ebből az összegből kapta volna meg. A csendőrség a vallomás alapján Gyurkit, valamint Csiroki Jánost és feleségét letartóztatta. Mindhármukat átadta az ügyészségnek.

Ajándékul
korcsolyák, alpacca evőszerek, husgépek, bödönök, aluminium edények
Nagy vasüzletében
Csapó-utca 77. Kanyarsatok.

SZINHÁZI CSENDÉLET SZEGEDEN

Felmentették a rágalmazás vádja alól Puskás főszerkesztőt,

aki szépirodalmi utonállónak nevezett egy novellairó szinházi gavallért

Szeged, január 16.
(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Pár hónappal ezelőtt Szegeden kinos feltünést keltett az a botrány, amely egy novella következtében játszódott le az egyik kávéházban. Itt ugyanis *Pártos* Klári, a városi szinház tagja inzultálta dr. *Keller* István ügyvédjelöltet, akinek egy *vizzel telt poharat vágott a fejéhez, majd ráadásul hatalmasan arcul is ütötte.*

Az inzultus előzménye az volt, hogy az ügyvédjelölt *„Megszédítő messzeség"* cimmel egy kulcs-novellát helyezett el az egyik liberális helyi lapban s az elbeszélés rendkivül előnytelenül beállitott *hősnőjében igen sokan Pártos Klári szinművésznőre ismertek.* A megfenyitett ügyvédjelölt becsületsértési pert inditott a harcias drámai szende ellen, ez az ügy azonban békésen elintéződött.

Ekkor avatkozott a dologba *Puskás* Jenő, a Debrecenben is közismert harcos tollu, kiváló magyar publicista, aki *„Becsületvédelem"* cimmel cikket irt s ebben Kellert *szépirodalmi utonállónak* nevezte.

A lovagias Keller rágalmazásért beperelte Puskást és pénteken volt ez ügyben a főtárgyalás.

Puskás Jenő előadta, hogy a cikket azért irta, mert a szépirodalomnak nem szabadna bántania a női becsületet. Keller cikkét előre megfontoltan irta *azzal a szándékkal, hogy a szinésznőt becsületében megsértse.*

A törvényszék elrendelte a bizonyitást, majd megkezdte a tanuk kihallgatását. A tanuk elmondták, hogy a novellában felismerték Pártos Klárit és arról is tudtak, hogy az ügyvédjelölt szerelmes volt a szinésznőbe, de Pártos Klári az affér előtt egy-két nappal határozottan elutasitotta a fiatalembert. Az ügyvédjelölt *bosszuból irta a novellát.*

A törvényszék *Puskást a vád alól felmentette.* A biróság kimondotta itéletében, hogy Puskás Jenő cikke a jogos kritika határát nem lépte tul.

Ismét szinházi törvényszék elé került Elek Ica

A szegedi városi szinház Debrecenben is megfordult primadonnája, *Elek* Ica ugyancsak állandóan foglalkoztatja a közvéleményt és a sajtót. Megirtuk annak idején, hogy a szegedi rendkivüli szinházi törvényszék különféle botrányok miatt pár hét előtt *azonnali állásvesztésre itélte a temperamentumos operettszinésznőt.* Ezt az itéletet a szinészegyesület nem hagyta jóvá és mindössze kisebb pénzbüntetésre itélte a primadonnát.

Szegeden most ujabb szinházi törvényszéki tárgyalás került a nyilvánosság elé. A vádlott ismét Elek Ica. A szinházi törvényszék, mivel a primadonna napok óta betegen fekszik lakásán, *betegágyánál tartotta meg a tárgyalást.* A tárgyalásra az adott okot, hogy *a szinház vezetősége 23 uj vádat emelt Elek Ica ellen.* Ezek a vádak összefüggésben vannak azokkal az afférokkal, melyek legutóbb leátszódtak a szinházban a primadonna körül, különösen öltözői afférokról van szó, de a szinház igazgatósága más szabálytalanságok miatt is vádat emelt a primadonna ellen, akinek betegsége miatt *néhány nappal ezelőtt a szinház nem tudott előadást tartani.*

A szinházi törvényszék szokatlan tárgyalására az Országos Szinészegyesület kiküldöttje is Szegedre érkezett. A tárgyaláson a primadonna viszonvádat emelt Kiss Manyi, a szinház szubrettje ellen.

A tárgyalást zárt ajtók mögött folytatták le. A szinházi törvényszék elnöke ma déli 12 órára tüzte ki az itélet kihirdetését.

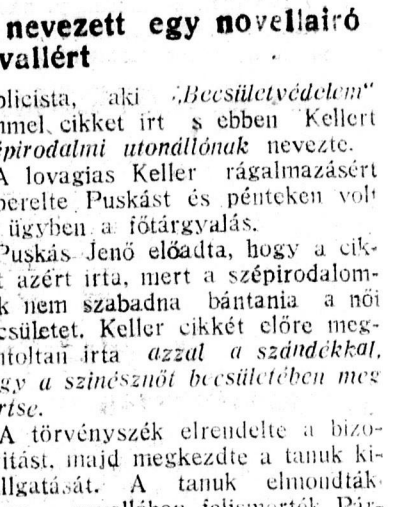

— **A reáliskola jégpályája.** A reáliskola sportköre által létesitett jégpálya az intézet udvarán megnyilt. A kellemes melegedő, valamint jégpálya a felnőttek és az ifjuság részére délelőtt 8—1-ig, délután 2—7-ig van nyitva.

Start!

Del-Ka vásárt tart.

Leltári árusitás!

Hatalmas választék!
Elsőrendü minőség!

Piac-utca 16. PARÁNYI ÁRAK: Telefon: 17-16

I. sorozat	II. sorozat	III. sorozat	IV. sorozat	V. sorozat	VI. sorozat	VII. sorozat Különösen kiváló minőség, elragadó modellek
2·90	4·90	6.90	8.90	10.90	12.90	15·90

Felkoncolták a kaukázusi parasztok a kommunizáló szovjet bizottságot

Budapest, január 16.

Stambulból érkezett jelentés szerint Csumliban, Észak-Kaukázus egyik kis városában a parasztok egy egész hivatalos szovjet-bizottságot felkoncoltak. A bizottság a paraszt birtokok kisajátitását akarta végrehajtani. Egy másik városban a helybeli szovjet népbiztosság elnökét meggyilkolták és azután lábánál fogva felakasztották és az utcára tették ki közszemlére.

A világgazdasági krizis a Páneurópa-értekezlet előtt

A Népszövetség és a páneurópai konferencia tanácskozása Genfben

Genf, január 16.

A Páneurópai-értekezlet ma délutáni ülésén Colin volt holland miniszterelnök a gazdasági helyzetről szóló jelentésében hangoztatta, hogy bár Európában a gazdasági válság mindinkább kiéleződik, a kormányokat nem hatja át az az erős akarat, hogy egységes vállalkozással igyekezzenek leküzdeni a nehézségeket. Semmi értelme nincs annak, hogy azokat a tényeket, amelyekben nagy veszély rejlik, leplezzük. Tisztában kell lenni azzal, hogy a népszövetség fáradozásai, amelyekkel az 1927. évi világgazdasági értekezlet határozatait meg akarta valósitani, meghiusultaknak kell tekinteni. A csaknem négyévi munkának eredménye az, hogy a gazdasági helyzet az 1927. évi világgazdasági értekezlet óta nem javult, sőt rosszabbodott. Ennek következménye az, hogy nem egy országban az emberek elvesztették minden reményüket a Népszövetséggel szemben. Colin beszéde nagy hatást tett az értekezletre.

Henderson kijelentette, hogy az a meglehetősen lehangoló tény, amely az előadó jelentéséből kitünik, mutatja, hogy mennyire szükség van az európai nemzetek fokozott együttmüködésére. Kérte az ülés felfüggesztését, hogy a delegátusok felkészülhessenek a felmerült kérdések megvitatására. Az értekezlet ilyen értelemben döntött és üléseit holnapra elnapolta.

Az angol sajtó a páneurópai konferenciáról

London, január 16.

A Daily Telegraph genfi tudósitója már a genfi tárgyalások első napján elvi jelentőségü kijelentésekre számit és azt állitja, hogy genfi mértékadó körökben számolnak azzal, hogy a kisebbségi kérdésben a népszövetségi tanács ezuttal döntő lépésre szánja el magát, mert ha a helyzet különösen Felsősziléziában rövidesen nem javul, akkor a nemzetközi életet ezek a folytonos kisebbségi panaszok és viták Kelet-Európában teljesen megmérgezik. A mi a genfi tárgyalások további anyagát illeti, tekintettel arra, hogy a német politikai pártok egységesen és szenvedélyesen követelik a békeszerződés revizióját és ezzel a követeléssel jöttek a német delegátusok is Genfbe, általában számitanak arra, hogy ez a német kivánság már ma az Európa-konfertncia első napján kifejezésre jut.

A német delegácló hangsulyozni fogja ennek a követelésnek a fontosságát és külön ki fogja emelni, hogy a német nép szemében semmiféle európai reformnak nincs értéke, ha az nem jár együtt a szerződések revíziójával.

London, január 16.

A Daily Telegraph genfi tudósitója már a genfi tárgyalások első napján elvi jelentőségü kijelentésekre számit. Azt állitja, hogy genfi mértékadó körökben számolnak azzal, hogy a kisebbségi kérdésben a népszövetségi tanács ezuttal döntő lépésre szánja el magát, mert ha a helyzet különösen Felsősziléziában rövidesen nem javul, akkor a nemzetközi életet ezek a folytonos kisebbségi panaszok és viták Kelet-Európában teljesen megmérgezik.

Ami a genfi tárgyalások további anyagát illeti, tekintettel arra, hogy a német politikai pártok egységesen és szenvedélyesen követelik a békeszerződés revizióját és ezzel a követeléssel jöttek a német delegátusok is Genfbe, általában számitanak arra, hogy ez a német kivánság már ma az Európa-konferencia első napján kifejezésre jut. A német delegáció hangsulyozni fogja ennek a követelésnek a fontosságát és külön ki fogja emelni, hogy a német nép szemében semmiféle európai reformnak nincs értéke, ha az nem jár a szerződések revíziójával együtt.

Halálra itélték Pintér András volt századost

aki féltékenységből agyonlőtte Kiss Miklós őrnagyot

Budapest, január 16.

Mult év május 14-én délelőtt Pesterzsébeten véres szerelmi dráma játszódott le. Pintér András 37 éves volt százados elvált felesége állt a dráma hátterében, aki a pesterzsébeti társasági életben vezető szerepet vitt. Pintén András és Radulescu Helén 1918-ban kötött házasságot és egy gyermekük is született. Eleinte boldogan éltek, később a házastársak meg nem értése arra vezetett, hogy Pintérné elhagyta férjét s csak jóval később, férje kérésére tért vissza.

1926-ban Pintér Andrásné megismerkedett Kiss Miklós őrnaggyal, aki az asszonynak udvarolni kezdett.

Pintérné válópört inditott férje ellen azon a címen, hogy férje hütlen iránta. Pintér százados nagynehezen beleegyezett a válásba, melyet 1929 december 20-án kimondtak. Ettől kezdve Kiss őrnagy ujra megkezdte látogatásait Radulescu Helénnel, mert az asszonyt feleségül akarta venni. A volt férj is sürün kilátogatott Pesterzsébetre, fiához. Kiss Miklós ezután eljegyezte az asszonyt, azonban Pintér is reménykedett, hogy volt felesége visszatér hozzá.

Halálosvégü összeszólalkozás

A mult év május 14-én aztán bekövetkezett a katasztrófa. Kiss őrnagy felkereste Pintér András a budakeszi tüdőszanatóriumban és tudomására hozta, hogy megesküszik Radulescu Helénnel. Ezután mindketten együtt keresték fel az asszonyt, akinek lakásán az előszobában heves szóváltás folyt le közöttük, majd Pintér százados három lövéssel agyonlőtte Kiss Miklós őrnagyot. A halálosvégü merényiet után Pintér Frommer-pisztolyával öngyilkosságot kisérelt meg.

Miután sulyos sebéből a Gyáli-uti kórházban felgyógyult, a honvéd törvényszék elé került, mely a mult év októberében emberölés és függelemsértés büntettében marasztalta el s rangjától és kitüntetéseitől megfosztva tizévi sulyos börtönre itélte.

A honvédfőtörvényszék tárgyalása

A legfelsőbb honvéd törvényszék pénteken foglalkozott a halálosvégü féltékenységi drámával Révy Kálmán altábornagy elnöklete alatt. A tárgyalás vezető dr. Hüttel Gusztáv tábornok hadbiró volt, a vádat dr. Karay Lajos ezredes hadbiró koronaügyészhelyettes képviselte.

Féltiz órakor kezdődött a tárgyalás, amelyen több mint egy óra hosszat tartott az elsőfoku itéletnek és indokolásnak felolvasása, majd ismertették a semmiségi panaszokat.

Az ügyész azért élt semmiségi panasszal, mert szerinte nem emberölésben, hanem gyilkosság büntettében kellett volna a vádlottat bünösnek kimondani. A védő szerint viszont csak életbiztonság elleni vétségben kellett volna bünösnek kimondani.

Dr. Karay Lajos ezredes-hadbiró, koronaügyész tartotta meg ezután vádbeszédét, majd dr. Bauer Antal ny. hadbiró-ezredes mondott védőbeszédet.

A koronaügyész ismételt felszólalásában vitába szállt a védő megállapitásaival, majd a védő ujabb felszólalása után az elnök zárt ülést rendelt el.

Kötéláltali halál

Zárt tárgyalás után kihirdették a legfelsőbb honvédtörvényszék itéletét.

Az itélet elutasitotta a védő semmiségi panaszát és helyt adott a vádló semmiségi panaszának. A vádlott Pintér András tettét a katonai büntetőtörvényszék 413. §-ába ütköző gyilkosság büntettének, továbbá függelemsértés büntettének minősitette s ezért tisztirangjától megfosztotta és a honvédség kötelékéből való kicsapása mellett kötéláltali halálbüntetéssel sujtotta.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Délamerikába utazik a walesi herceg

London, január 16.

A walesi herceg öccsével, György herceggel együtt ma délben indult el délamerikai utjára. A két herceg délután 1 órakor repülőgépen Párisba ment, honnan nyomban folytatják utjokat Santanderbe. Itt hajóra szállnak és az Oropesa gőzös fedélzetén folytatják utjokat Délamerikába.

Amerikai statisztika a lincselésekről

Newyork, január 16.

A lincselések száma a mult évben az 1929-hez képest megkétszereződött és 12-ről 25-re emelkedett. A meglinceltek közül egy volt fehér ember, a többi kivétel nélkül néger s valamennyi népitéletet a déli államokban hajtották végre, a legtöbbet, 7-et Georgiában. Az emelkedést általában a gazdasági viszonyok okozta nagyobb idegességnek tudják be. Bár a tiz év előtti állapotokhoz viszonyitva a lincselések száma meglepően alacsony, mert a háboru előtt évenként még 80—100 embert gyilkolt meg ilyen módon a tömeg a déli államokban.

Anyakönyvi hirek

Eljegyzések: Andor János—Szabó Ilona, Bereczki József—Katona Mária, Lakatos Imre—Égri Gizella, Tóth Gyula—Szakácsi Zsófia.

Születések: Lisztes István kömüves segéd leany Margit, Pozsgai Károly fm. leány julia, Pajma György fm. fiu György, Szabó Mátyás bevásárló fiu Lajos, Vilmányi József gazdálkodó leány Erzsébet és 1 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Békés Lajos izr. 62 éves Arany János-u. 2. Csegei Lajosné ref. 60 éves Kunmadaras.

37,342—1930. VII.

HIRDETMÉNY

Az állami és törvényhatósági közutakon az 1927—28. évben végrehajtott forgalom számlálás eredményeinek statisztika kötetében és forgalmi térképekben foglaltattak össze.

A kiadványok hivatalok és a nagy közönség számára is készültek és pedig a forgalmi statisztika és a tonnatérképek, hatóságok hivatalok és köztisztviselők által 15—15 P, magánfelek által 25—25 P, mig a tonnatérképek falitérképül szolgáló kisebbitett példány 7.5 P illetve 10 P áron szerezhetők be a m. kir. kereskedelemügyi minisztérium segédhivatalában.

Debrecen, 1931 január 10.

Dr Vargha Elemér,
helyettespolgármester.

Schuschitzky János és Társa
szénnagykereskedése
Debrecen,
1248 Telefon 1262
Házhoz szállit:
I^a porosz fütőszenet
q-ként P 6·90-ért
Salgótarjáni darabos szenet
q-ként P 4·-ért
készpénzfizetés ellenében.

Piroska napra a legkedvesebb ajándékot küldheti **Farkas Margit** virágüzletéből Piac-utca 14. szám. (Bikával szemben.) — Telefon 15—14. szám. Olcsó árak! Nagy választék!

A délamerikai magyarok szenvedélyes hangu tiltakozást adtak át a trianoni békeszerződés ellen a Népszövetség főtitkárának

Buenos Ayres, január 16.

Abból az alkalomból, hogy sir Erik Drummond, a Népszövetség főtitkára Buenos Ayresbe érkezett, a délamerikai magyarok szenvedélyes hangu tiltakozást adták át neki, amelyben a trianoni békeszerződés megváltoztatására hivták fel a főtitkár figyelmét. A magyarok tiltakozása egész Argentinában feltünést keltett. A buenos-ayresi napilapok kivétel nélkül leközlik a magyarok tiltakozását és kommentárjaikban a maguk részéről is hangsulyozzák a revizió szükségességét.

MA LESZ A JOGÁSZBÁL

Rendkivül nagy előkészitő tevékenység után végre elérkezett a Jogászbál napja is. Az idei farsang ezen kimagasló eseménye olyan nagymértékben mozgatta meg Debrecen előkelő bálozó társadalmát, hogy az előjelek szerint nemcsak az idei bálokat fogja felülmulni fényben és jóhangulatban, hanem a régi jó idők felejthetetlen jogászbáljait is. A mai időkben mindenkinek jól esik néha egy pár órára megfeledkezni a jelenről és visszavarázsolva a mult fényét és jókedvét, uj erőt gyüjteni a szürke hétköznapok elviselésére. Erre kiváló és egyedüli alkalom lesz a mai jogászbál, melynek rendezősége rendkivül sokat tett az est minél fényesebbé tételéért. A bálon a vasárnapi tiltakozó ülés miatt legnagyobb sajnálatukra nem jelenhetnek meg a bál legfőbb védnökei, azonban Zsitvay Tibor igazságügyminisztert Olchváry Zoltán táblaelnök fogja képviselni, vitéz Gömbös Gyulát pedig vitéz Siposs Árpád altábornagy. A bál rendezőbizottsága diszes külsőségek között fogja a bál legfőbb képviselőit fogadni. A hallban, mely erre az alkalomra diszesen lesz előkészitve, a pálcás urak élén a bál főrendezője fogja mindkét fővédnököt néhány szóval üdvözölni, honnan a lépcsőn felsorakozó rendezők és hajduk sorfala között a kisterembe vonulnak. A kisteremben gyülekeznek a bál többi fővédnökei és az előre bejelentett első-bálozó leányok is.

A bál rendezőbizottsága itt fogja bemutatni az első-bálozókat s a bemutatás után kezdetét veszi a bál legfényesebb mozzanata, a fővédnökök bevonulása a bálterembe. A menet élén a diszruhába öltözött egyetemi altisztek haladnak, utánuk a bál főrendezői s ezek mögött a bál legfőbb védnökeinek képviselői és a fővédnökök. A pálcás urak sorfala közt a menetet az első-bálozó leányok fogják bezárni. A bevonulás után a pálcás urak által alkotott körben a „Nem ütik a j ogászt agyon..." dallamára nyitják meg a főrendezők a bált. A néhány perces megnyitó tánc után megkezdődik az általános tánc.

Ez az általános program, amely természetesen a körülményekhez képest változni fog. A rendezőség kéri az első-bálozó hölgyeket, hogy ők elsősorban legyenek pontosak, hogy el ne késsék a bál megnyitását.

A báliroda még ma 6 óráig nyitva van s a rendezőség kéri a közönséget, hogy mindennemü igényüket sziveskedjenek ott bejelenteni.

Köztársasági elnökjelöltet keresnek Franciaországban

Páris, január 16

Francia politikai köröket nagyban foglalkoztatja a közeledő elnökválasztás, mely május havában válik esedékessé, amikor a január 1-én hivatalba lépő uj köztársasági elnököt a szenátus és a parlament tagjaiból alakult nemzeti tanács Versaillesben megválasztja. A helyzet ugyanis most az, hogy az eddig szereplő tekintélyes jelöltek közül a választáson valószinüleg egyik sem jön föl. Poincaré, akinek alighanem többsége volna, betegeskedése miatt nem jelölheti magát. Briand, amint közeli barátai mondják, szintén nem fog föllépni, mert nem akarja folyton szaporodó ellenségeinek azt az elégtételt szolgáltatni, hogy esetleg megbuktassák. Peret, volt igazságügyminiszter és Besnard, volt római nagykövet, akik szintén az elnökjelöltek között szerepeltek még a mult hónapokban, nem léphetnek fel, mert az Oustric-parlamentben sulyosan kompromitálva vannak. A képviselőház elnökét, Bauissont a baloldal támogatja, de a jobboldal elég erős ahhoz, hogy elnökké választását megakadályozza. A szenátus elnöke, Doumer, aki már évtizedekkel előbb egyszer volt elnökjelölt, még a szenátorok között sem eléggé népszerü ahhoz, hogy föllépjen. Igy csak outsiderekről lehet szó a jövő köztársasági elnök megválasztásában, a miért a francia parlamentben már felmerült az az inditvány, hogy Doumergue eddigi elnököt kérik fel arra, hogy a jelöltséget ujra fogadja el.

Tüztől megmentett
finom gyapjuszöveteket rendkivül olcsón árusitom
Feldheim Dezső posztókereskedő
Megyeházzal szemben.
Piac-utca 67. szám.

KIRÁLY KÁVÉ
MÉGIS A LEGJOBBAK
DÉGENFELD TÉR 11

Oroszország a cukordumpingot is bevezette

London, január 16.

A londoni cukorpiacon nagy nyugtalanságot keltettek azok a váratlan eladások, amelyekkel az utóbbi napokban szovjetorosz kezek a piacon áreséseket idéztek elő. Az oroszok négy tétel nyerscukrot a napi ár alatt kináltak a piacon s nyilvánvaló, hogy az ujabb dumpinggal is csak az árak leszoritása volt az oroszok célja. Tegnap három hajórakomány orosz kristálycukrot adtak el a piacon 7 sh. 3 d. áron, ami körülbelül nyolc százalékkal alacsonyabb árat jelent a napi jegyzésnél. Attól tartanak, hogy az oroszok ujabb árukinálattal lépnek fel, mert az orosz cukortermelés most már elérte az évi kétmillió tonnát. Az orosz eladások természetesen a cukorhatáridős piacon is áresést idéztek elő.

METEOR
MOZGÓSZÍNHÁZ
BOCSKAY TÉR

Szombaton és vasárnap:
„FOX FOLLIES"
a világhirü Fox-filmgyár hangos attrakciója 10 felvonásban. Főszereplők: Sue Carol, David Rollius és Lola Lane.
Jön: a Hold asszonya!
Előadások
szombaton: 6 és 8 órakor,
vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor. — Délután 3 órakor diákjegyek érvényesek.

Csapó-utca 67. szám
Bálint József
asztalos
ajánlja saját készitésü
butoralt

Megdöbbentő képek a debreceni szegénységről és nyomorról

A népjólétihivatal emberfeletti munkája az inségesek támogatása érdekében

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Kint a Népház folyosóján rongyokba burkolt öregek, szakadt csizmáju tanyasi magyarok, sápadt arcu anyák várakoznak. Az egyik munkásról cafatokban lóg a nadrág, a másik öregebb férfi csizmájának hiányzik a feje.

Egy félesztendő óta talán csupa ilyen madárijesztő külsejü emberek járnak errefelé. Egy félesztendő óta szakadatlanul tart a nyomor rohama. Olyan ez a Népház, mint valami örökkön ostromolt vár. Mindig uj és uj rohamcsapatok jönnek. Sohase fogy el az utánpótlás. A pincekakások, a kertség nyomortanyái csakugy öntik a sok-sok szerencsétlent. Minden nap uj seregek jönnek, minden nap uj és uj arcok merülnek fel, minden nap ugyanaz a csatakiáltás hangzik:

— Kenyeret! Ruhát! Ebédet vagy a halált!

A Népház szomoru forgalmi statisztikája

A népjóléti hivatal személyzetét hadilétszámra emelték. Szellemi szükségmunkások, védőnők, tisztviselők dolgoznak éjjel és nappal. Emberfeletti munka az, amit itt kell végezni. Mióta az inségakció megindult, a hivatal csekély számu személyzete 1535 helyszini szemlét tartott. Nemcsak bent a városban, hanem kint a legtávolabbi telepeken, tanyákon, Paczon, Bánkon, Fancsikán, Bellegelőn. Ezerötszázharminchárom család és 3500 család életkörülményeit vizsgálták meg s 2770 családtagot találtak segélyezésre érdemesnek. Kiosztottak 420 rözse-, 662 ruhautalványt, 436 cipőt, 101 élelmiszercsomagot.

A népkonyhán 1176 inségest, azon felül körülbelül ötszáz állandó szegényt kosztolnak. A Népház napközi otthonában 54, a munkaközvetitőben 15, a Ghillányiban 14 gyermeket tartanak. Közelesen megnyitják a nyulasi népkonyhát is.

Mindezen felül az inségakció karácsonykor 7600 adag szalonnát és kenyeret, a Népház 1500 pengő segélyt osztott ki. A munkaközvetitőnél öt szekér ruhát, csizmát adtak a munkanélkülieknek.

Naponta hatvan—száz uj jelentkező

Ha az ember elképzeli, hogy minden segélyezett ugyanannyi helyszini szemlét, ugyannyi kartoték irást, utalványkiállitást, tárgyalást, megbeszélést jelent, szinte megfejteni se tudja, hogy miként lehet mindezt elintézni.

Egyetlen délelőttön legalább hatvan-száz uj jelentkező jön. Hatvan ember adja elő a panaszát, hatvan-száz embersorsot kell végighallgatni. Azonban van olyan nap is, mikor százötven-kétszázan jönnek egyszerre. A jövő hétre hatszáz embert idéztek be segélykiosztásra.

Az éhesek ellátása

Déltájban aztán naponta jönnek az éhesek. Csak egyetlen egyszer kérnek ebédet. Csak egy falatot a népkonyháról. Hiszen már nem ettek napok óta. Ezeknek egyrészét át kell dirigálni a munkaközvetitő hivatalhoz. Ott, ha nem tudnak munkát adni, kapnak ebédet.

Szinte hihetetlen, hogy milyen kiéhezettek ezek a szerencsétlenek. A legtöbb háromszor is megenné a népkonyhai porciót, amely pedig elég rendes, tekintélyes adag. A multkor kipróbálták, hogy egy ember hányszor tud egymásután ebédelni. Volt olyan, aki ötször egymásután megette az ebédet.

A legsajnálatraméltóbbak a gyermekek, akik vékony ruhácskában, rongyokba burkolva járják az otthon, az iskola és a Népház közötti nagy távolságokat. A legtöbbjük egyszer eszik naponta. Azt, amit a népkonyhán kap.

Az „élelmes" szegények ellenőrzése

Külön munkát ad az ugynevezett élelmes szegények ellenőrzése, a visszaélések meggátlása. A nyomor, az éhség rossz tanácsadó és rossz erényesösz. Hamar eltántoritja a becsület utjáról a legtisztességesebb lelket is. A multkor egy szegény asszony siketnéma fiát vették fel ruhasegélyre. A Népházban megkapta a ruhát, aztán elment a *Ghillányi* laktanyába, ott is kikönyörögte magának a segélyt. Ott is megkapta a ruhát. Végül az egyiket el akarta adni a zsibogón. Az utolsó pillanatban tudtak csak rajtaütni.

Számtalanszor megesik, hogy olyanok akarnak ujból bekerülni a segélyezettek közé, akik már megkapták a járandóságukat.

Nem kevésbé érdekes az sem, ami a tüzelőfa kiosztás körül történt. A fa egyidőben senkinek sem kellett, mert az erdőről való hazaszállitás többe került, mint amennyit a fa megért. Azonfelül a fa nedves volt, tüskés volt.

A multkoriban aztán fetünt, hogy a téglavetőbeliek csapatostul jönnek fáért. A hivatal persze kiadta az utalványokat. Még talán örült is, hogy mégis csak elfogy az inségfa. Három nap mulva aztán kiderült a turpisság. Rájöttek, hogy miért kellett golyia a Téglavetőben. Odakint ugylátszik élelmes emberek laknak. Kieszelték, hogy az inség-galyból nagyszerü sövénykerités lehet fonni. Azt mondták:

— Teccik tudni, olyan jó tüskés! Nem tud átmászni rajta a kutya!

A szegények rádiója

Beszélik aztán azt is, hogy a szegények páratlanul megszervezett hirszolgálattal rendelkeznek. Ugy hivják ezt: a szegények rádiója. Nincs felvevője, nincs leadója, mégis mindent tud, mindent bemond, mindenről tudósit.

Ha két darab ruhát kap valaki, holnap már a fél Olajütő tudja: ruhaosztás van a DEMKÉ-nél. Ha uj segélyre van kilátás, egyszerre százával rohanják meg az emberek a hivatalt. Ha rözseosztást kezdenek, négyszáz ember rohan be egyszerre a téglavetőből.

A karácsonyi szalonna kiosztásból hetvenkét adag kenyér és szalonna maradt meg. Fél napon belül ötszáz ember jelentkezett. Félezer ember követelte, hogy nekik adják oda a hetvenkét adagot. Mikor aztán nem jutott mindenkinek, a hátramaradtak sikán ütemesen megszólalt a kiáltás:

— Ke-nye-ret! Ke-nyeret!

A népjóléti hivatal tisztviselőire rátörték az ajtót. Betörtek a szobákba és ott kiáltozták tovább:

— Kenyeret! Kenyeret!

Alig tudta szétoszlatni őket a rendőr.

Huszonötezerre becsülik a debreceni inségesek számát

Itt aztán felmerül az a kérdés, hogyha ötszázan jelentkeznek hetvenkét kenyérre, vajjon hányan vannak Debrecenben, akik nyomorognak, akik nem kerülnek bele a nyilvántartásba, akik nyomorban élnek ugyan, de még nem állanak épp az éhenhalás szélén. Hányan lehetnek, akik éheznek, de akikben még tart a büszkeség, valami utolsó szikrája. A népjóléti hivatal, mondjuk háromezer családtagot segélyez, de ennél sokkalta több a nyomorgó. Hiszen karácsonykor közel nyolcezer embernek kellett kenyeret és szalonnát adni. Valószinü, hogy még ennél is több nyomorgó él, az egykor gazdag, boldog, megelégedett Debrecenben.

Mi, — hangzik az információ — legalább is huszonötezerre becsüljük azokat, akik ma Debrecenben nyomorognak. Azok, akiket a hivatal segélyez, már a legvégső fokon állanak. Azok a leginkább rászorultak.

Mert kérem, a nyomornak is vannak fokozatai. Van aki négy napig nem eszik, van aki minden másodnap ebédel.

Hatvan százalékkal nagyobb a szegénység Debrecenben, mint a mult évben

Az idén, ugy mondják azok, akik a nyomort adminisztrálják, — hatvan százalékkal nagyobb a szegénység Debrecenben, mint a mult évben volt. Tavaly még sokan resteltek a népkonyhára járni. Az idén már, azelőtt jó sorban élt iparosmesterek jelentkeztek, és könyörögtek, hogy vegyék fel őket.

Borzalmas embersorsokról tudnak beszélni a nyomor-hivatal tisztviselői.

Egy intelligens asszony például kint lakik Józsa község alatt. Férje meghalt, ő maga beteg. Három gyermeke van. Egy rettenetes oduban élnek és nem esznek mást, mint amit a népkonyháról kapnak. Az anya hóban, esőben, fagyban nyolc kilométer távolságból jár be az ebédért.

Kint az egyik barakban egy öregasszonyt találtak. Az oduban, amelyben lakott, nem volt se ágy, se berendezés, csupán egy asztal, azon aludt, ugyhogy lába lelógott róla. Takarója nem volt, a teste fel sebesedett. A lábát patkányok rágták. És még se akart bemenni a szegényházba. Azt mondta: ő már csak itt pusztul el.

Másutt találtak egy asszonyt, aki természetesen hideg szobában lakott. Semmi más ruha nem volt a háznál és az asszony testén, mint egy vékony ing és egy alsószoknya.

Általában az a tapasztalat, hogy a szegénység példátlanul le van rongyolódva. Nagyon sok helyen ágy sincs. A gyerekek fütetlen szobában, földre teritett rongy-vackon reszketik végig az éjszakát.

A nyomornak, a szenvedésnek soha nincs vége. Ez a had nem akar elfogyni. Nem akar végeszakadni az ostromnak. S mindebben talán nem is az a borzasztó, hogy mindig ujak jönnek, hanem az, ahogy megérkeznek. Előbb csendesen, letörve, megverve sorstól, élettől. Azután, mikor nem jut már elég, feljebb emelik a hangot, betörik az ajtót:

— Kenyeret! Kenyeret!

Meddig birja ezt a város, a társadalom, az ország? Meddig lehet még kitartani munka és kenyér nélkül?

Rettenetesen nehéz, de egyszer már kell, muszáj gondolkozni ezen a kérdésen is. Még akkor is, ha beleőszül a fejünk ezeken a hosszu, borzasztó téli éjszakákon, amikor kint a rongy-vackán félholtra gémberedve vacog a gyermek. Az a bizonyos sokat megálmodott, szépnek, erősnek akart magyar jövendő.

(mars.)

Negyvenegy halottat ástak ki a lyoni házromok alól

Páris, január 16.

A Fourviere-domb kő- és földtömegeinek, valamint a házak romjainak eltakaritása után — mint Lyonból jelentik — még öt női holttestet találtak. Ezzel a katasztrófális hegyomlás áldozatainak a száma 41-re emelkedett. Remélik, hogy most már valamennyi áldozat teteme napvilágra került.

Miért eredményes a Debreceni Ujság hirdetése? Mert a Debreceni Ujság a Tiszántul legrégibb és legelterjedtebb napilapja.

Keltetőgépek műanyák
Bészler Lajosnál
a Csonkatorony mellett.

Mindefele bel és kalföldi
szén, koksz, tojásbrikett,
tüzifa és Berentei szén
Raforta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállitva is
Gabányi Sándor utóda
Láng Miklós, Debrecen legrégibb cégénél
a legolcsóbb napi áron beszerezhető
Csapó-utca 28. szám. Telefonszám: 4—49

KÖZÉRDEKŰ LEVÉL

Kérelem a jó szivű emberekhez!

Kaptuk a következő levelet:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Érdemes lapjukban olvastam, hogy a Tóth-telepen a város határában az egyik népszámláló ur egy szegény asszonyt talált öt gyönyörű kis gyermekével a legnagyobb nyomorban. Én 14-én felkerestem a szegény asszonyt, neve Hoffman Lajosné és, tényleg a legnagyobb nyomorban találtam valóban öt gyönyörű gyermekével, névszerint a 8 éves Attila, 4 éves Angela, 5 éves Szilveszter, 11 éves Zsófika és 12 éves Máriával. Igazán gyönyörű gyermekek, nagyon őszintén irta meg a népszámláló ur, mert tényleg olyan szép, kedves, egészséges gyermekek, hogy a gazdagok is megirigyelhetnék. — Tekintettel arra, hogy ez a szegény nyomorgó család megérdemli minden jószivű ember támogatását, én megigérem nekik, hogy ezuton kérem embertársaimat, adjanak használt ruhadarabjaikból a gyermekek részére harisnyát, cipőt és ruháeskát. Ezek a szegények egy földes konyhában majdnem meztelenül, csak rongyokban, mezitláb és cipő nélkül vannak. — Egy rossz sparhelt a tűzhelyük, az ad némi meleget akkor, ha van mivel tüzelni. — Én vittem nekik egy szekér vágott fát, kenyeret, szalonnát és kifizettem egy havi lakbérüket. Pofók főállatorvos ur jóvoltából pedig egy félzsák krumplit és pár kiló lisztet. — Nagyon messzire, több mint tiz kilométerre laknak ezek a szegények Józsa község alatt. — de még Debrecenben, bizony oda nem fogja kivánni adományát a legszivesebben adakozó sem, mert megtalálni is nehéz takóhelyüket. Én megteszem, hogy minden héten kiküldöm hozzájuk az adományokat, ezért az ártatlan gyermekek nevében alázattal kérem azokat, akiknek az Isten megadta a fütött meleg szobát, a jó ruhát és jó kosztot, hogy gondolianak a hideg télben fázó és éhező ártatlan gyermekekre, jusson eszükbe az ő gyermekük, kinek a Jézuska fényes és nagy karácsonyfát hozott, tele minden földi jóval, játékkal és meleg ruhákkal és adianak a szegény gyermekeknek abból, amit az ő gyermekük már ugy sem használ. Ha van apró használt, vagy törött hármilyen gyermekjáték, tessék azt is beküldeni hozzám, mert azok a szegény kis gyermekek még a színes papirnak is nagyon örülnek. — Meg fogják köszönni a kis gyermekek a jószivü adakozóknak, mert ártatlan kis ajkuk szépen tud imádkozni. — Az adományokat a Népszövetségi Hitelszövetkezet Szent Anna- és Batthyányi-uca sarkán levő helyiségében veszem át elismervénnyel és azzal fogom kiadni a szegény család részére.

Egyidejüleg szives figyelmüket felhivom az illetékes hatóságoknak és jótékony intézeteknek is, hogy vegyék pártfogásukba ezt a szegény családot, gondoskodianak az iskolás kötelesekről, mert ezek a szegény gyerekek mig iskolába jártak jeles tanulók voltak, három nyelven beszélnek és bünt követ el a társadalom, ha az ilyen gyermekeket elhagyja veszni.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet igazgatója.

*

Adományok a szegény asszony részére. Tóth Jánosné telepi ötgyermekes szegény asszony részére tegnap a következők küldöttek adományokat: Onczay Albert a tegnap nyugtázott pénzadományon kivül ruhaneműt és élelmiszert, Nagy Kálmánné (Piac-utca 22.) 3 pengőt.

*

A Jótékony Nőegylet özv. Hoffman Lajosné számára 5 pengőt juttatott szerkesztőségünkbe. A jószivü adományokat rendeltetési helyére juttattuk.

Előreláthatólag csak kedden lesz itélet a Trnka—Prunyi-féle sikkasztási bünügyber.

Állandóan folyik a sértettek kihallgatása

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Részletesen beszámolt a Debreceni Ujság—Hajdufőld arról a nagyarányu sikkasztási és csalási bünperről, amelynek vádlottjai: Trnka Teofil volt malombérlő és Prunyi Miklós volt malomtisztviselő, akiket a debreceni királyi ügyészség csaknem háromszáz rendbeli bünelelemény elkövetésével vádolt, mert elzálogositották a Trnka-malomnak tárolásra átadott terményeket és a katonaság terhére csalásokat követtek el. A főtárgyalás első, esütörtöki napja a vádlottak kihallgatásával telt el, majd sor került a katonaság, a kincstár és a református egyház képviselőinek a kihallgatására is, akik terhelő vallomást tettek a bünügyben. A pénteki főtárgyalási napon a kisebb hitelezőket hallgatták ki és összehasonlitást tettek a sértettek bemondása és az üzleti főkönyvek között. Dr Jankovich Jenő tanácselnök végül is elhalasztotta a főtárgyalást szombatra. Valószinü, hogy még ekkor sem lesz itélet, hanem csak hétfőn vagy esetleg kedden itélkezik a törvényszék a nagyszabásu bünügyben.

Egy bortól elázott hajduhadházi borbély izgalmas éjszakai botránya

nÁsmerőse lakásán

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Egy hajduhadházi figaró érdekes esetének története szerepelt tegnap a debreceni törvényszék előtt. A derék borbély ellen magánlaksértés bünte te és sulyos testisértés vétsége volt a vád s a bünügyet a dr Rézler Ervin tanácselnök büntetőtanácsa tárgyalta. Czibere Mihály, a hadházi borbélymester a mult év február 27-éről 28-ra virradó éjszaka, miután nagy borozást rendezett a Balogh-féle vendéglőben, Tóth Ilonka pincérlánnyal való megállapodásuk után éjszaka két órakor elment a leány lakására. Minthogy az ajtót bezárva találta, egy drótlal kipiszkálta a riglit és benyitott a szobába, ahol azután véresre verte és rugdalta a leányt. Magánlaksértés és sulyos testisértés cimén indult meg ellene az eljárás.

A főtárgyaláson Czibere mindent tagadott. Azt állitotta, hogy Tóth Ilonkával megbeszélték a találkát s ő erre nyugodan elindult a leány lakására. A verekedésről semmit sem tud. Arra emlékszik csak vissza, hogy amikor elment a leányhoz, még harmine pengője volt, de másnap reggelre már egy fillért sem talált a zsebében.

Salánki János földmüves, akinek a házában lakott Tóth Ilona, visszavonta a rendőrség előtt annak idején tett vallomását. Most azt állitotta, hogy Cziberét nagyon ittas állapotban látta a házánál, amikor a kapun becsengetett. Hallott ugyan a következő percekben dübörgéseket a leány szobájából, de arról közvetve sincsen tudomása, hogy verekedett volna a leánnyal Czibere Mihály. A tanu ezzel szemben a rendőrségen azt állitotta, hogy tudomása van arról, miszerint a leány szobájában nagy verekedés játszódott le s Tóth Ilonka véresen, rendőrért kiáltozva rohant ki az utcára. Minthogy ezt a vallomását minden indok nélkül cafolta meg a főtárgyaláson, dr Kövendy Veress Lajos királyi ügyész inditványozta, hogy szembesitsék a tanut azzal a rendőrtisztviselővel, aki a jegyzőkönyvet annak idején felvette.

Nikovics János a következő tanu. Előadta, hogy a jelzett napon délután együtt ivott bort a Balogh-féle korcsmában a vádlottal és egy Envedi Bálint nevü barátiukkal. — Közben az asztalukhoz ment Tóth Ilonka pincérlány is, aki egy darabig bort ivott, majd ezt megunva, likört rendeltetett Cziberével, később pedig kolbászt. Meg is állapodott Cziberével abban, hogy a férfi az éjszaka folyamán fel fogja keresni a lakásán. Éjfél után 2 órakor el is mentek Tóth Ilonka lakására, de minthogy ekkor nem nyertek bebocsáttatást, később próbálkoztak meg vele. Ekkor Salánki, a házigazda nyitotta ki a kaput s minthogy Czibere nagyon részeg volt, nekidőlt a leány ajtajának, amely benyomódott. Tóth Ilonka sirkoltozásokban tört ki, mire ő, a tanu eltávozott. Később őt is behivta az utcáról a leány, akinek az arca véres volt és azt mondotta, hogy Czibere Mihály verte őt igy össze. Később a leány és Czibere kibékültek, mert a férfi öt pengőt adott a lánynak.

Envedi Bálint tanu lényegtelen vallomást tett, majd dr Rézler elnök ismét Salánki tanu elé tárta a rendőrség előtt tett vallomását, mire Salánki eskü alatt kijelentette, hogy ez a vallomása minden tekintetben megfelel a valóságnak. Sőt még azt is elmondotta most már, hogy a leány, amikor Czibere másodszor is visszajött hozzá, igy sikoltott fel:

— Jaj, kedves házibácsi, segitség, mert megölnek, agyonütnek!....

Ő azonban nem sokat adott a kiáltozásra és nyugodtan tovább feküdt az ágyában.

A tárgyaláson meg nem jelent Tóth Ilona sértett vallomását olvasták fel ezután. Ebben a leány előadta, hogy valóban beleegyezett abba, hogy Czibere meglátogassa őt a lakásán, de nem éjfél után, minthogy ő 1 órára már előbb egy másik ismerősének adott találkát. Este együtt ivott a vádlottal és barátaival a korcsmában, ahol ő likört rendelt, de Czibere annyira undorodott ettől, hogy a szájába vett meggyszeszt egyszerüen az asztal alá köpte ki. Éjfél után két órakor látogatta őt meg a szobájában Czibere. Egy dróttal nyitotta ki kivülről az ajtó riglijét, mire ő ugy tett, mintha aludnék. A vádlott odament az ágyához és erősen megrázta a vállát. Minthogy ő erre sem reagált, mert félt az embertől, Czibere türelmetlenségében kétszer alaposan arculütötte. Nikovics János, aki eddig szintén bent volt a szobájában, ekkor eltávozott.

— Szervusz Marica! — kiáltotta ekkor Czibere hozzá, ő pedig sikoltozni kezdett és kirohant az udvarra, majd az utcára, hogy rendőrt hivjon. Rendőr azonban nem volt s a férfi visszavonszolta őt a szobába, ahol előbb a földhöz verte, majd ugy a falhoz dobta, hogy leesett egy lábas is, amely csörömpölve gurult végig. Ezután Czibere a petróleumlámpát is leütötte és kijelentette a halálra rémült leánynak, hogy ha rendőrért mer kiáltani, akkor a lámpával meggyujtja őt. A fenyegetés használt is, mert együtt leültek az ágyra és itt a férfi azt az ajánlatot tette, hogy ad öt pengőt, ha nem lesz ellene feljelentést. Adott is öt pengőt, de erről kiderült, hogy ezzel az összeggel már régi idő óta tartozott neki. Végül kijelentette a leány vallomásában, hogy Czibere egyáltalában nem volt részeg.

Az orvosi jelentést ismertette ezután a tanácselnök. E szerint a leánynak csaknem egész testét, arcát, combjait, kézre és dagadtra verte a borbély s a sérülések nyolc napon tul gyógyultak. — A sértett Tóth Ilona áprilisban mind a két ember, Czibere és Nikovics ellen is visszavonta a vádakat, mert ezek minden költségét megtérítették. Ennek az alapján a királyi ügyész elejtette a magánlaksértés büntette cimén emelt vádat. A törvényszék felmentette Czibere Mihály vádlottat a sulyos testisértés vétségének vádja alól is, ellenben az uj büntető törvény paragrafusa rendelkezéseinek értelmében kötelezte őt a sértett költségeinek és a perköltségeknek a megtérítésére. Az itélet jogerős.

A Singer varrógépek mégis a legjobbak!

FOLYÓIRATOK BEKÖTÉSE,
Telefonhivásra mintákat házhoz küldünk.
könyvtári könyvek, gobelin spanolások, paszpartuk olcsón és izlésesen
József kir. herceg-u. 16.

Ingyen utasitás mindenkinek. Saját érdekében szóljon ma.

Debrecen dicsérete az északi országok ujságjaiban

Svéd ujságiró cikke a puszta fővárosáról

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Az elmult nyáron Debrecenben járt Langlet Waldemar, a kitünő svéd ujságiró, aki most az Aftenbladet cimü svéd ujságban és a finnországi Huvudstadblated-ben rendkivül érdekes cikket irt Debrecenről. A cikket, — amely élénk bizonysága a svéd journalista magyar barátságának, széles látókörének, — az alábbiakban közöljük:

A zöld sikság városa

Közel egy emberöltő telt el azóta, hogy utóljára nyargalásztam erre-jelé a pandurokkal, a puszta csendőreivel, a magyar sikságon a Tiszán tul, ahol az észak-kelet felé széles szarvként vágódik bele a Kárpátok és az erdélyi határhegység hatalmas láncába. Vidám volt akkor az élet. Magyarország nagy volt és hatalmas, gazdag és büszke, teljelmézzel folyó. Csárdást táncoltunk a feketeszemü és feketehaju tiszapolgári parasztlányokkal a falusi kocsmákban, hogy csak ugy porzott és az egyik cigányzenész, a hegedüritmás, rókatáncot járt elragadtatásában, a másik pedig, a cimbalmos, olyan kegyetlenül verte szerszámját, hogy a huriai pattogtak szét.

Visszaemlékezés a Hortobágyra

Esténként kint tanyáztunk a tábortüz mellett a kis nádkunyhó előtt valamelyik csikóssal, gulyással vagy juhásszal, beleburkolództunk a terjedelmes, kerekre vágott hosszuszőrü birkabundába vagy a gazdagon himzett, földet seprő fehér nemezköpenyegbe, amelyet erreleé a pusztán viselnek és hallgattuk a rég mult időkből emlékként mesélgetett kalandokat. A tüz táncoló lángocskái aranyos festékkel szinezték meg az árvalányhaj fehér, gyapjas csokrait. Lóháton vadásztunk a végtelen fütengeren: a mezei pockok fürgén bujtak vissza lyukaikba, a nyulak pedig az életükért futottak versenyt a kutyákkal. Hatalmas csordákban fekete-barna és róka-sárga csikók legelték a rövid füvet és a zöld végtelenségen, ameddig a szem ellátott, még nagyobb serege legelészett a lirásszarvu hófehér marhákinak. Olyan volt a tái, mint a befagyott tenger, amelynek szinte körzővel rajzolt látóhatárát csak itt-ott törte meg egy-egy szélvédőül ültetett kis akácliget, vagy pusztai gémeskut égbe szökő sötét vonala. A fehér holdfényben a hold sugaránál is fehérebb gomát szedtünk tömegével, akkorák voltak, mint egy-egy kisebb káposztafej. Éjjel a hires csárdában, a Hortobágy mellett álló hatalmas sokszázados boltives fogadóban aludtunk, a régi nehéz jégház mellett, amelyen keresztül minden este pontosan 6 órakor — de olyan pontosan, hogy óránkat is utána igazitottuk — fehér libák sora vonult hazafelé, hogy otthon kipihenje magát a pusztán végzett „napi munka" fáradalmai után. Leirhatatlanul komikus volt ez a felvonulás, amelyet a legnagyobb libapapa vezetett.

Meg van még a puszta

Bizony, rég mult idők voltak ezek. Vajjon megvan-e még a puszta? És magyar-e még? Vagy a hatalmak a trianon-i békében talán ezt is lekanyaritották és nagyvonalúlag odaadták a kis Entente valamelyik államának, mint ahogyan keletre Erdéllyel, a Kárpátok tájából északon és a Duna sikjából délen tették? Nem, a puszta még megvan, a puszta még magyar, a puszta még mindig olyan, amilyen volt. Igaz, hogy a század eleje óta talán kissé összezsugorodott, mert a termelés ezt sem hagyta teljesen érintetlenül, de ez a kis fogyás meg se látszik a hatalmas felületen, amely még ma is közel 100.000 lónak, marhának és birkának a legelője és ahol a parasztok még ma is csak ugy élnek, mint régen. Még áll a Hortobágy hidja, még áll a mi csárdánk, mint századok óta. A puszta manapság inkább természetes park, ha ugyan parknak lehet nevezni az effele fátlan sikságot. Ilyennek akarják megőrizni az elkövetkező századokon is.

A „Puszta Fővárosa"

A mostani látogatásom azonban nem annyira ennek a páratlanul álló európai ritkaságnak szól, amelynek mását csak az Atlanti Oceán másik oldalán találhatjuk meg a prairiekben vagy a savannákban, hanem inkább a „Puszta Fővárosának" Debrecennek szól. A várost „Kálvinista Rómának" is hivják. Itt van ugyanis a kálvinizmusnak, a reformált vallásnak a középpontja és első püspöki széke, mint ahogyan Pannoniában Magyarország nyugati részén a katholikusok rendelve. Ha a lutheránusokat és a város zsidó lakosságát nem számitjuk, akkor ez a két hely az ország vallási életének a két pólusa.

Egy kis történelmi visszapillantás

Vajjon véletlenül megtaláljam-e az én ifjukorom Debrecenjét, hosszu, széles, poros utcáival, régi magyar stilusban épült földszintes házaival és a nagy vigasztalan disznélküliséggel épült reformált katedrális, amely különös kereszteződése a barokknak és az empire-nak? Ebben a templomnak használt monstruózus ősrégi épületben proklamálta 1849 április hó 14-én Kossuth Lajos a Habsburgok elleni forradalmat, itt nyilvánitotta ki Magyarország függetlenségét és mutatta be saját kormányát. Rövid életü kisériet volt ez, amelyet Ausztriának a horvátok és még később a Magyarországon őszintén gyülölt oroszok segitségével rövid négy hónap alatt sikerült vérbe fojtania, de mégis ez a kisérlet vetette el a csiráját annak a gondolatnak, amely 1867-ben a magyar birodalmi résznek egyenranguságot szerzett és amelynek másik eredménye Ferenc József-nek, a magyar királynak a budapesti Koronázó Templomban való megkoronázása volt ugyanebben az évben.

Vajjon érintetlenül megvan-e a nagy homokos fenyves erdő a város tőszomszédságában, a városi élet még mindig olyan falusiasan egyszerü-e, mint akkor, ragyogó csizmás gavallérok szép nemzeti viseletbe öltözött, egész hétre szóló simára fésült frizuráju Duncineáikkal erre leitenek-e vasárnap reggelenkint? Szinte ingyen adják-e még mindig a barackot a piacon és a magyar bor még mindig olcsóbb-e, mint nálunk a II. osztályu sör? Járják-e még errefelé a csárdást?

A modern Debrecen

Hát bizony, nem ismerem ki magam. Vagy én öregedtem meg nagyon, vagy a város ujult meg tulságosan. A főutcán hatalmas előkelő szálló áll. Az utca még mindig a rendes szélességü, de már aszfaltos és szép virágágyak diszitik. Villamos jár a városban, meg elegáns autók. A homoktenger eltünt körülötte és zöld gyepszőnyegeknek, szép virágcsoportoknak adott helyet, amelynek ődisze Kossuth Lajos monumentális emlékműve. A katedrális mellett hatalmas püspöki palota épült, mögötte pedig egy vadonatuj muzeum áll, amely nem tulságosan nagy ugyan, de rendkivüi szemet gyönyörködtető. A muzeum régebbi és ujabb keletü szobormüveinek kellemes keretet ad a fák zöld lombozata. A Déry Muzeum — ugy hiviák — az alapitója után rendkivül gondossággal rendezett régiségtani, történelmi és hazai néprajzi gyüjteményekkel bővelkedik. — Az emeleten a müvészetek kaptak helyet. A muzeum szeretetreméltó őre Sőreghy János tanár, egy egész napi ideiének feláldozásával, mutatja meg a muzeum minden gyüjteményét és helyiségét, a nagy és minden tekintetben modern előadó termet, legutoljára pedig a muzeum legnagyobb kincsét, Munkácsynak: „Krisztus Pilátus előtt" cimü világhirü mestermüvét, amelynek, mint a Sixtusi Madonnának Drezdában és a Melosi Aphroditének a Louvre-ban, külön terme van.

A kép a mai kor emberét már nem ragadja meg olyan varázsos erővel, mint az antik kor és a renaissance idők halhatatlan mestermüvei. Az óriási vásznon nem lángolnak a színek, nem változtak semmit bódító gazdagságukban a fény és az árnyék, mint pl. Shiemiradzki képein. A kép kompozicióinak természetesen „csináltan" kell hatnia és még a részletek kidolgozásának rendkivüli ügyessége sem teszi megbocsáthatóvá azt a hibát, hogy a lenyügözően szorongó tömeg elvonja a figyelmet a kép főalakjairól. De itt kell mégis meghajtanunk a fejünket egy nagy müvész kolosszális munkája előtt, aki a maga korának legelsője volt és akinek sok ragyogó müve helyt szerzett minden idők festőinek pantheoniában.

XII. Károly svéd király lakóhelyén

Debreceni első látogatásunk idejében a városnak még nem volt muzeuma, de most nemsokára kettő is lesz, helyesebben a Déry-muzeumnak készitenek függeléket különleges céllal. Bármilyen furcsán hangzik is: a svéd emlékek részére. Ennek a története a következő:

Egy napon végigmegyek a Széchenyi-utcán, amikor pillantásom véletlenül egy kis kötáblán akadt meg egy igénytelen kétemeletes ház falán. Arany betükkel ezt mondta az irás magyarul: „Itt száliott meg XII. Károly svéd király 1714 november 15-én. Emelte a svéd nemzet iránt érzett hálából a debreceni Mensa Academica".

Itt pihent meg tehát „A Magyarnyos", aki százmérföldes utján egyedül tért haza Svédország felé.

Mondják nekem, hogy ez a kis kétemeletes ház a legrégibb épület egész Debrecenben. Az 1700-as évek elején a ház egy Szabó Mihály vagy hasonló nevü vagyonos polgáré volt és a maga ideiében a város legelőkelőbb kuriája volt. Benegyünk, hogy megkeressük a házmestert, aki meglepetésünkre egy igen szép lány alakjában jelenik meg.

— Nem, a svéd király nem ebben a házban lakott, — mondja érdeklődésünkre, — hanem itt. És egy alacsony, fehér, földszintes kőházra mutat, mely valamikor nagyon kedves lehetett és amelyet kis munkával ismét könnyen elragadóvá lehetne javitani. Épen olyan, amilyennek az igazi magyar falusi kuriának lennie kell: boltives szobák, elöl az egész épület hosszában nyuló ambitus, durva négyszögletü oszlopokkal. Az oszlopközök egyikét-másikát befalazták, de minden nehézség nélkül vissza lehetne állitani eredeti állapotába. Ott ma egy asztalos dolgozik. A berendezésből már nincs meg semmi, de a boltozatos mennyezet előkelővé teszi a helyiséget.

— Hat szoba van itt, mondja szép kis házmesterünk. — Valamennyiben lakott a király.

— Kié a ház? — kérdem.

— A református egyesületé.

Hirtelen ötlettel megkérdezem, mennyi a házbér. Azután egyenesen a muzeum igazgatójához megyek.

— Ha meg akarják tisztelni XII. Károly királyt, javitsák ki a házat, rendezzék be annak a kornak stilusában, szerezzenek meg egy csomó eredeti arcképet és okiratot, vagy ahol ez nem lehet,, másolatot és alakitsák a házat az Önök szép muzeumának a függelékévé.

— Nagyszerü ötlet, böven van polgári butor, sőt még egy 18. századból való cserépkályhám is a muzeum pincéjében, de nem volt eddig helyem, ahol felállithassam. Az ethnografiai osztályunkban egy teljesen berendezett parasztotthon, meg egész sereg polgári, házieszköz van. Igazán jó gondolat volna, ha hasonlóan egy polgári otthont is berendeznénk, ugy, amilyen ez 200 év előtt volt. Teljes erőmből segitek Önnek."

Eddig jól ment. Megyünk a református püspökhöz. Baltazárnak hivják országszerte ismert ember. Elmondom, hogy a sziléziai protestánsok hogyan kapták meg a vallásszabadságukat a svéd király segitségével.

— Felmondhat a bérlőknek és a házat vagy legalább néhány szobáját ingyen a muzeum rendelkezésére bocsáthatja?

— Azt hiszem, igen. Majd beszélünk a gazdasági főnökünkkel. Remélem, nem mond nemet.

(Folytatjuk.)

Uj virágüzlet!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü virágvásárló közönséget, hogy Piac-utca 14. sz. alatt **virágüzletemet megnyitottam. Csokrokat, koszorukat** és mindenféle virágmunkákat a legizlésesebb kivitelben készitek.

Levágott és **cserepes virágok** állandóan a **legolcsóbb** napi áron kaphatók.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

FARKAS MARGIT

Piac-utca 14. szám (Bikával szemben) a volt Farkas Gyula Fiai virágüzlete helyén.

Magyar hajók a tengeren

Rotterdam, január 16.

A magyar tengeri kereskedelmi hajók közül a Honvéd a Fekete-tengerről Rotterdamba érkezett január 13-án, a Magyar Rotterdamból Velencébe, a Tátra Rotterdamból Triesztbe érkezett szénnel. A Tenger Alexandriából az Atlanti oceánon utban van Rotterdamba és Hamburgba, a Tisza pedig Larvnaból Rotterdam felé, mig az Árpád az angliai Hullban javitás alatt van.

San Remót szabadvárossá teszik

Róma, január 16.

Hir szerint az a terv merült fel, hogy San-Remót kihasitják az olasz állam területéről és olasz protektorátus alatt álló területnek minősitsék. A szabadváros ilyen körülmények között Olaszországgal szemben ugyanazt a helyet foglalná el, mint Monte Carlo Franciaországgal szemben. A müvelet célja az volna, hogy San-Remóban nagyarányu játék-kaszinót létesitsenek, amely Montecarlót és általában a világ minden hasonló telepét tulszárnyalná. A vállalkozó társaság angol és amerikai tőkésekből áll, akik 25 éves koncesszió ellenében 40 millió lirát fektetnének be a nagyarányu játéktelep épitésébe.

Nyilt uccán agyonlőttek Csikágóban egy bandafőnököt

Newyork, januar 16.

Csikagóból jelentik, hogy az alvilág egyik vezető tagja ujból társai golyóinak esett áldozatul. A megölt bandita neve Bertocchi, aki Al Capone bandájának volt egyik vezető tagja és főnöke meggyilkolásából ő vezette azt az ingyen étermet, amelyet a munkanélküliek segélyezésére a csempészkirály néhány héttel ezelőtt Csikágóban nyittatott. Bertocchit sétakocsizás közben lőtték le egy, a saját kocsijával egyirányban haladó autóról, amelyben gépfegyver volt elhelyezve. Az áldozatot számos fejlövés érte, ugyhogy nyomban a tüzelés megnyitása után meghalt. A rendőrség körében az a vélemény alakult ki, hogy Bertocchit maga Al Capone ölette meg, mert Bertocchi a legutóbbi időben bizonyos önállósági hajlamokat mert elárulni.

Bristol szálloda

BUDAPEST legszebb pontján a DUNAPARTON

Uj vezetés mellett ajánlja:

Elsőrendű, patinás szállodájának gyönyörű szobáit

a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári árakon.

Egy ágyas utcai — — P 10—18-ig
Egy ágyas udvari — — P 6—10-ig
Két ágyas utcai dunaparti P 24—40-ig
Két ágyas udvari — — P 15—18-ig

A jobb szobák árai fürdőszobával értendők. — Minden szobában hideg és melegviz, telefon és rádió.

ÉTTERMI ÁRAK:

Complett reggeli: kávé v. tea, v. kakaó egy tojással, vajjal és jam-el P 1.20

Dunára és a budai hegyekre.

Kitünő ebéd v. vacsora menü P 2.40
Kitünő ebéd v. vacsora menü előétellel — — — — P 4.—

Lapunkra való hivatkozással a szobaárakból külön engedmény. — Szobarendelés 2—3 nappal előbb eszközlendő. Bristol szálloda szobáiból és terrasszáról a leggyönyörübb kilátás nyilik a

Amerikai élet, amerikai magyarok, amerikai iskolák

Nagy érdeklődés a közönség körében Uray Sándor ref. lelkész előadássorozata iránt — Vasárnap tartja első előadását a városháza dísztermében

Ugy látszik Amerika mindenkit egyformán érdekel. Szinte páratlan az a várakozás, amivel a debreceni közönség Uray Sándor előadásai elé tekint. És ez méltán van igy. Három előadásában, melyeket egy hét leforgása alatt tart meg, a legmegkapóbb példákkal és történetekkel fogja illusztrálni Amerika csodálatos világát és az egész amerikai mentalitást. Sajnos, nekünk magyaroknak a legkülönbözőbb források információja alapján meglehetősen hézagos az ismeretünk Amerikáról s ugy szinte jólesik, ha akad valaki, aki bennünket közelebb visz ismeretekben ahoz a világrészhez, amelytől ma ugyszólván az egész nyugati civilizáció jövője függ. Akiknek alkalmunk volt Uray Sándorral beszélgetni amerikai élményeiről, éreztük, hogy olyan valakivel állunk szemben, akinek sok érdekes mondanivalója van a debreceni közönségének. Előadásainak a témáit igen érdekesen választotta meg, mert ez a három tárgykör az, ami bennünket legjobban érdekel. Amerikai élet, amerikai magyarok, amerikai iskolák az előadások cimei, amelyekben összehordja az Ujvilág szédületes éppen ugy, mint ezeknek a külső megnyilvánulásoknak az inditó rugóit.

Amikor dr Ravasz László Budapesten beszémolt amerikai utjáról, a régi képviselőház nagyterme zsufolásig megtelt érdeklődő közönséggel. A jeleg azt mutatják, hogy itt Debrecenben Uray Sándor előadásait hasonló érdeklődés fogja kisérni.

Az előadások 18-án, vasárnap, 21-én, szerdán és 24-én, szombaton tartatnak a városháza dísztermében, pontosan 6 órai kezdettel. Az előadássorozatot rendező KIE kinyomatta előzetesen mindhárom előadás vázlatát, amely egyuttal belépésre is jogosit. Ára a három előadásra 1.20 pengő, melynek tiszta jövedelmét az egyesület nemes céljaira forditják. E nyomtatott vázlatokat a Piac-utca 7. szám alatti KIE titkári hivatalon kivül a közönség kényelmére a következő négy üzletben is elhelyezték: Kardos László cég, Kossuth-utca 7. szám, ifj. Gyürky Sándor papirkereskedés, Kossuth-utca. Lám Sándor üvegkereskedés, Piac-utca 5. sz. Kulcsár Imre és fiai cég, Kálvin-tér 4. sz.

Franciaországba 1918. óta másfél millió külföldi munkás vándorolt be

A francia kormány kitessékeli az idegen munkásokat

Páris, január 16.

Grinda munkaügyi miniszter a Matin szerkesztője előtt nyilatkozva kiemelte, hogy Franciaországban a munkanélküliek száma mindössze 17.500. Kétségtelen, hogy az általános gazdasági válság ma már Franciaországban is kezdi éreztetni hatását, de eddig még jóval enyhébb tüneteket mutat, mint máshol. Előrelátható azonban, hogy a munkanélküliség emelkedni fog.

A kormány a következő óvóintézkedéseket tervezi: Elsősorban közvetlenül támogatja a munkanélkülieket, igyekszik továbbá a lehetőségig csökkenteni számukat. Az utóbbi szempontból különösen fontos, hogy a közmunkák mielőbb megindulnak.

Ami az idegen munkásokat illeti, 1918 óta másfél millió munkás jött be be az országba külföldről. Normális körülmények között ez a szám elenyésző lenne, a jelen pillanatban azonban elsősorban a francia munkások számára kell biztositani kenyeret. Ennek következtében lényegesen csökkentik az engedélyezett külföldi munkáskontingensek mértékét, egyezményeket létesitettek a vasuttársaságokkal külföldi munkások hazaszállitására és erélyes intézkedéseket tettek az engedély nélkül beutazó munkások eltávolitására. A francia kormányzati hatóságok szintén utasitást kaptak, hogy igyekezzenek hátráltatni a külföldi munkások Franciaországba való vándorlását.

Mindezek az intézkedések — füzte hozzá a miniszter — csupán a válság enyhitésére szolgálnak. Végleges megoldás azonban csak nemzetközi megállapodásoktól várható.

Népszámlálási közlemények

A közönség tájékoztatása — Utasitás a népszámlálóbiztosok részére — Panaszok népszámlálóbiztosok ellen

A népszámlálás vezetősége értesiti a közönséget, hogy a népszámlálásból kimaradtak összeirása a városháza közgyülési termében délelőtt 8-tól 2-ig és délután 5-től 7-ig folytatólagosan folyik Akik valamilyen okból kimaradtak, azok 20-án estig törvényes következmények nélkül önként jelentkezhetnek az összeirásra. A vezetőség kéri a közönséget, hogy ahol nemcsak egyes személyek, hanem családok vagy talán egész házak is, a számlálóbiztos hibájából kimaradtak volna, azt sziveskedjék a népszámlálás központi irodájával városháza földszint 5. közölni.

A számlálóbiztosokat utasitja a vezetőség, hogy az anyag behozását és elszámolását saját érdekükben szorgalmazzák. Azok a számlálóbiztosok, akik már csak az otthoni munkát végzik, feket számlálólapjaikat és összeirólapjaikat, de egyéb nyomtatvány feleslegüket is haladéktalanul, még a házi munkájuk befejezése előtt szolgáltassák be a központba.

A számlálóbiztosok ellen a következő panaszok érkeztek: a 24-es számlálóbiztos a Rákóczi-u. 44. sz. alatt a lapokat nem szedte össze, a 38-as számlálóbiztos kerületében a Honvéd-u. 56. és 60. sz. házak jelentik, hogy nyomtatványokat mindezideig nem kaptak, a 40-es számlálóbiztos körzetében a Csaputca 3. sz. alatti műhely lakói nem lettek megszámlálva, a 64-es számlálóbiztos kerületében a Külsővásártér 16. sz. maradt ki, a 86-os számlálóbiztos Kerekes telep, Géza-u. 17. számát nem vette fel, a 87-es számlálóbiztos a Gerébv-telep Kovács-utcának páratlan oldalát nem járta be, a 110-es számlálóbiztos a Bellegelő 112. sz. tanyát hagyta ki.

A vezetőség figyelmezteti a mulasztások elkövetőit, hogy 17-én tul minden hasonló panasz miatt az illető számlálóbiztost fegyelmi alá vonja.

Adomány elismerése

A népszámlálás vezetősége közli, hogy Tóth János telepi nyomorgó család részére mai napon Husz Ödön reáliskolai tanár 3 pengőt adományozott.

Ismét Zinovjev veszi át a szovjet-propaganda irányitását

Páris, január 16.

Moszkvából jelentik, hogy Zinovjevet, akit Sztalin nemrégiben tanácskozásra hivott meg Moszkvába, ujból a III-ik internacionálé élére állitják, ha nem is elnöki minőségben. Zinovjev politikailag elsőrangu fontosságu megbizást kapott és pedig azt, hogy a Komintern külföldi szervezeteit ellenőrizze és az egyes expozitúrákba és ügynökségekbe uj életet öntsön. Ez gyakorlatilag egyértelmü a III-ik internacionálé propagandatevékenységének teljes ellenőrzésével és azt jelenti, hogy a III-ik internacionálé agitációja a közeljövőben ki fog élesedni.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város adóhivatal közhirré teszi, hogy az 1900. évi XVI. t.-c. 8. §-a alapján járó Országos Gazdasági Munkáspénztárt illető 1922 II. t.-c. alapján megállapitott hozzájárulási dij 1931. évi kivetési lajstroma 1931 január hó 19-től január hó 26-ával bezárólag a városi adóhivatal 5 .sz. szobájában (VII. kerület) 8 napi közszemlére van kitéve. Érdekelt munkaadók a közszemle idején a hivatalos órák alatt d. e. 8—2 óráig a lajstromot megtekinthetik. A kivetés elleni felszólalások a közszemle letelte után 15 nap alatt a városi adóhivatalnál irásban adandók be.

Egyben felhivja a városi adóhivatal az érdekelt munkaadókat, hogy gazdaságukban foglalkoztatott cselédeket (szegődményes iparosokat, idénymunkásokat) gépmunkásokat biztositásra jelentsék be, mert a jelentés elmulasztásából eredő teljes kárért az 1902: XIV. t.-c. 24. §-a, illetőleg az 1912:VIII. t.-c. 5. és 12. §-a alapján felelősséggel tartoznak, ezen felül a mulasztás kihágási eljárás jogkövetkezményét vonja maga után. Felhivja a városi adóhivatal arra, hogy a hozzájárulási dijakat f. évi április 1-ig jogkövetkezmények terhe mellett fizessék be, a cseléd változásokat 15 nap alatt jelentsék be.

Debrecen, 1931 január hó 14.

Városi adóhivatal.

Burgondia-utca 2. szám alól

Darabos-utca 29. szám alá

helyeztem át étkezdémet.

Kitünő házikoszt úgy bentétkezésre mint kihordásra.

Mosott

rongyot

lapunk nyomdája vesz

József kir. herceg-u. 16.

HIREK

1931 január 17. (péntek)
Prot.: Antal. Kath.: Antal apát

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Aranyangyal" Piac-u. 50. — „Nap" Piac-u. 1. — II. Rákóczy- Széchenyi-u. végén. — „Bocskay" Cegléd-u. 22. — „Tisza" Magoss György-tér 9.

IDŐJÓSLÁS:

A Balkánon már enyhült az idő, aminek a hatása már hazánk déli szélein is érezhető: az éjjel már alig egy-két fokos fagyok voltak. Csapadék nem, vagy csak jelentéktelen mennyiségben volt.

Jóslat: Változékony idő hőemelkedéssel (olvadással), sokhelyütt csapadékkal; esetleg megélénkülő nyugati szelekkel.

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK

A ref. templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Szabó Géza, d. u. 5 órakor Kovács József. Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Molnár Ferenc, 11 órakor Baja Mihály, d. u. 5 órakor Márki Kálmán. Kossuth-u. templomban d. e. 10 órakor prédikál dr Soós Béla, d. u. 5 órakor Madar Zoltán. Árpádtéri templomban d. e. 10 órakor prédikál dr Diószeghy Mihály, d. u. 3 órakor Magyar Bertalan. Ispotályi templomban d. e. 10 órakor prédikál Uray Sándor, d. u. 5 órakor vallásos estély, Bagdy Dániel. Homokkertben d. e. 10 órakor prédikál dr Ferenczy Gyula, d. u. fél 3 órakor Ács Mihály. Nyilastelepen d. u. 3 órakor vallásos ünnepély, Halász András. Sámsoni uti isk. d. u. 5 órakor szeretetvendégség, Halász András, Pacon Mezey Béla. Belső Ohat-telekházán Haláösz András. Kösélyszegen d. e. 10 órakor prédikál Konrád Zoltán. Cucán d. e. 10 órakoar prédikál V. Szabó Endre Fancsikán d. e. 10 órakor prédikál Vajda László. Nyulason d. e. 10 órakor prédikál Tantó Sándor. Wolaffka telepen d. e. 9 órakor prédikál Hadházy Pál.

Vagongyárban szombat d. u. 3 órakor Kalas Ferenc.

Üvegkereskedelmi R. T.
Rózsa-utca 2.
Diszmüáru

A róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Misék, gyóntatás, áldoztatás reggel 6 órától. Misék a főoltárnál 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. 8 órakor piarista mise. Fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Szabó Imre. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután fél 4 órakor szentolvasó és litánia. Prédikál dr Bencze Mátyás.

Délelőtt tiz órakoar Csapókertben, a katohlikus iskola-kápolnában szentmisét mond és prédikál dr Rózsa Jenő Káplán.

Reggel 9 órakor Szepesen, az iskola tantermében szentmisét és szentbeszédet mond Kovács Sándor káplán, a Katholikus Figyelő szerkesztője.

A görög szertartásu röm. kath.

Rendes vasárnapi szentmiserend. 7 órakor reggeli Istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, a latin és görög szertartásu róm. kath. katonák részére. 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula/parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 órakor. Délután 3 órakor vecsernye. Prédikál Papp Gyula szentszéki tanácsos.

Az evangelikus templomban:

Az evangelikus templomban január 18-án, vasárnap d. e. 10 órakor istentiszteletet tart Rapos Viktor.

Angliában ismét fellépett a spanyol náthajárvány

London, január 16.

Angliában rendkivül heves influenzajárvány tört ki. A kórházak néhány nap alatt teljesen megteltek uj betegekkel. A megbetegedések villámgyorsasággal következnek egymás után és lefolyásuk is rövidebb tartamu a rendes influenzamegbetegedéseknél. A legtöbb eset eddig enyhe lefolyásu volt az orvosok szerint.

Hivatalos kimutatások viszont arról számolnak be, hogy az influenzás halálesetek száma a héten megkétszereződött különösen a nagyobb városokban.

Azt hiszik, hogy a légzőszervi bántalmak — amelyeket a legutóbbi tartós ködök idéztek elő — különösen fogékonnyá teszik a lakosságot a ragály iránt. A betegség gyors terjedése miatt az 1921. és 1926. évi nagy influenzajárvány megismétlődésétől tartanak.

— **Érdekes doktoravatás az egyetemen.** Már szombaton délben 12 órakor a Kollégium disztermében érdekes, nem mindennapi esemény játszódik le. A Tisza István Tudományegyetem Tanácsa ugyanis ekkor avatja bölcsészettudományi doktorrá szentpéteri Kun Béla egyetemi rector leányát: Ágotát. Az avatásnak az a körülmény ad különösen érdekes jelleget, hogy apa avatja doktorrá a leányát. Az avatás különös jelentősége alkalmából dr szentpéteri Kun Béla nagyképzettségü leányát sokan keresik fel szerencsekivánataikkal. A doktoravatás a nagyközönség érdeklődésére is mélián számot tarthat, — azon bárki részt vehet.

— **A debreceni Egységespártkörben** a szokásos vasárnap délutáni müsoros összejövetelt a következő müsorral tartják meg: 1. Nyitány: Játsza a zenekar. 2. Költeményeiből felolvas és a „Csábitás" c. költeményét szavalja: Laptay Miklós. 3. Erdey István büvészmutatványai. 4. A mozdonyok beszélgetnek Aradon. Szavalja: Vass Erzsike. 5. Monológ. Előadja: Kiss Aladár. Kezdete pontosan 5 órakor. Müsor után tánc.

— **Világhirre** csak igazán jó gyártmányok tehetnek szert. Aspirin-tabletták az eredeti „Bayer" csomagolásban immár 33 év óta a gyógyszerkincshez tartoznak és — amint számtalan szakvélemény igazolja — a világ összes országaiban általános kedveltségnek örvendenek. Biztos és ártalmatlan szer, az oly gyakran felépő hüléses betegségek az azokkal együtt járó kellemetlen melléktünetek és sokszor sulyos következményei ellen való védekezésre.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos-u. 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap d. e. 8—9-ig imaáhitat, 9—10-ig bibliamagyarázat, d. u. 6—7-ig evangélizálás, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal.

Üvegkereskedelmi áraink ból

— **Szobafestő, cimfestő és mázolómesterek figyelmébe!** A debreceni ipartestület szobafestő, cimfestő és mázoló szakosztálya vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel az ipartestület kis tanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: 1. A Társadalombiztositó átirata, melyben értesiti a szakmákat az alkalmazottak kijelentése tárgyában. 2. A jelenlegi rögzitett adózás felmondásának ismertetése. 3. A közgyülés (szakosztályi) előkészitése, kandidáló bizottság kihirdetése. Fenti ülésre a szakosztályi tagok teljes számu és pontos megjelenését ezuton kéri az ipartestület.

— **Ön tépi a haját,** miért? midőn kincsek fölött rendelkezik. Nézze át padlását, nagyapa, nagyanama levelezéseinek bélyegeit hozza be **Springer** foto- és papirkereskedésébe, **pénzt kap érte.**

— **Százpengős adomány diákjóléti célra.** Dr. szentpéteri Kun Béláné a jogászbálra tekintettel egyetemi diákjóléti célokra 100 pengőt adományozott.

— **Rejtélyes halál a debreceni klinikán.** Takács Józsefné született Pocsai Mária debreceni asszony nemrégiben bekerült a klinikára, ahol azonban a leggondosabb orvosi kezelés sem tudta őt megmenteni az életnek és január 15-én elvetélés következtében meghalt. Minthogy nagy a gyanu arra, hogy Takácsné halála körül büntény is fennforog, az esetről értesitették a debreceni királyi ügyészséget, amelynek inditványára a vizsgálóbiróság elrendelte a boncolást és a vizsgálat megtartását abban az irányban, hogy a szerencsétlen asszony haláláért kit terhel a felelősség.

— **Dr. Nagy Béla ügyvéd** irodáját Szent Anna-utca 8. szám alatt megnyitotta.

— **Huszonöt lincselés volt egy év alatt Amerikában.** Newyorkból jelentik: A lincselések száma a mult évben az 1929. évihez képest megkétszereződött és 12-ről 25-re emelkedett. A meglincseltek között egy fehér ember is volt, a többi kivétel nélkül néger. Valamennyi népitéletet a déli államokban hajtották végre, a legtöbbet, 7-et, Georgiában. Az emelkedést általában a gazdasági viszonyok okozta nagyobb idegességnek tulajdonitják. Azért a tiz év előtti állapotokhoz viszonyitva a lincselések száma meglepően alacsony, mert a háboru előtt évenként még 80—100 embert öltek meg ilyen módon a déli államokban.

— **Hét leány szánutja a halálba.** Londonból jelentik: Saint-Johrsban, Newfoundlandban tragikus véget ért egy szánkókirándulás, amelyben hét fiatal leány vett részt. A szánkó alatt beszakadt az Asploix-öböl jege és az utasokkal együtt elmerült a tengerben. Ugy látszik, az áramlat messze elsodorhatta a holttemeket, mert eddig egyiket sem sikerült megtalálni.

— **Bika pincevendéglőjében** lehet a legjobban, legolcsóbban étkezni.

Üvegkereskedelmi 10% engedményt

— **FAJTISZTA GALAMBOK tujszaporodás miatt olcsón eladók, Apafi-utca 20. szám.**

— **Könyvujdonságok:** Katholikus Almanach 1931, Mécs László Üveglegenda, Drasche: Amyr, Csathó: Katalinfürdő, Gulácsy: Pax vobis, Zilahy: Szökevény. Ezen könyvek kaphatók Antalfy József könyvkereskedésében, Szent Anna- és Varga-utca sarok.

Fehértói Dániel
TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11—85. SZ.

TEMETÉSEI

Özv. Szilágyi Sámuelné szül. Tömöri Juliánna életének 68-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 17-én délután 3 órakor lesz a Hatvan-utcai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Hatvan-utcai temetőbe.

— **A Jézus Szive Leánykör** vasárnap délelőtt féltiz órakor tarja rendes havi gyülését a Svetits-intézetben. A tagok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

— **Méhészek tanulmányi kirándulása.** A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztálya január 18-án, vasárnap dr. Örösi Pál Zoltán vezetésével kirándulást rendez Gortva István nyilastelepi méhészetébe (Táncsis Mihály-u. 8. sz.), ahol a tulajdonos a szalmakaptár készitését mutatja be. Találkozás délelőtt tiz órakor a vágóhidi villanyos végállomásnál. Érdeklődőket szivesen lát a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara.

— **Székrekedés.** Az orvostudomány több uttörője megállapitotta, hogy a természetes **„Ferenc József"** keseruviz abszolut megbizható hashajtó.

— **Már kaphatók a jegyek a Bangha-estre.** Február másodikán lesz a Katholikus Figyelő nagy érdeklődéssel várt irodalmi estje, amely évről-évre hatalmas tömeget szokott megmozgatni. Az idei irodalmi estnek, amely szintén az Arany Bika disztermében lesz, — kimagasló eseménye, hogy most is P. Bangha Béla S. J. házfőnök, a kiváló egyházi iró és szónok és nagynevü sajtóapostol lép dobogóra, hogy debreceni hivei nagy tábora előtt beszédet mondjon. Az irodalmi-est iránti érdeklődés máris tapasztalható, a rendezőséget már több oldalról keresték meg jegyigénylésekkel. Éppen azért a jegyek kibocsátása már megtörtént s a mai naptól kezdve Antalffy, vagy Springer könyvesboltjában elővételben is kapható. Tekintettel arra, hogy a jegyek számozva vannak, ajánlatos arról idejekorán gondoskodni. Azok, akik jegyeket fenntartanak maguknak, azokat legkésőbb január 31-én délutánig feltétlenül váltsák is ki. Jegyárak: 3, 2 és 1 P. Páholy négy személyre 8 P, hat személyre 10 pengő. A páholyjegyek a Katholikus Figyelő szerkesztőségében kaphatók s a 6—01. számu telefonon előjegyezhetők.

— **Gitározni** megtanulhat **hat hét** alatt Miklós-utca 8.

— **ROMANO GUARDININEK, a világhirü német liturgikusnak „Örökmécs" cimü elmélkedései Liszt Nándor müvészi fordításában 1 pengőért kaphatók minden könyvkereskedésben és a Katholikus Figyelő szerkesztőségében.**

Üvegkereskedelmi adunk!

— **Zongora órákat ad és csoportos magyar nóta tanitást is vállal igen olcsó áron zongoratanárnő. Cim a kiadóban.**

RÁDIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

Budapest. D. e. 9.15: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 9.30: Hirek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vizállásjelentés. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Sovánka Sándor és cigányzenekarának hangversenye. 12.25: Hirek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhirek. 3: „A család, a társadalom és az iskola". Csabai István dr előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hirek. 5: A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja 1 Megemlékezés Varga Gyuláról. Elbeszélés. Irta és felolvassa: Gyallay Domokos. 2. Kötlemények. Irta és felolvassa Szász Károly. 3. Az utolsó hat év magyar épitőművészete. Jelentés a Gregus jutalomról. Irta és felolvassa Lyka Károly. 6: Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. Vezényel Bundschuh István. (Részleteket nem közöltek. 7: Scott kapitány. Halász Gyula előadása. 7.25: Az „Óbudai Dalkoszoru" dalegylet hangversenye. Karnagy: Zöld Károly. 8.30: A Horthy Miklósné fővédnöksége alatt álló Nyomorenyhito Akció javára a Zeneművészeti Főiskola által a budai kir. Várpalota fehér márványtermében rendezendő zenekari hangverseny helyszini közvetitése. Közreműködik: Bathy Anna, Stefániai Imre és Zathureczky Ede és a Zeneművészeti Főiskola zenekara. Karnagy Zsolt Nándor. 1. Berlioz: Rákóczi induló. (Zenekar.) 2. Liszt: Zongoraverseny A-dur. (Stefániai.) 3. Erkel: Hunyadi László — La Grange ária. (Bathy Anna.) 4. a) Haendel—Hubay: Largetto; b) Hubay: XIII. csárdajelenet. (aZthureczky.) 5. Zsolt: Satyr és Dryadok. (Zenekar.) 6. Beethoven: VII. szimfónia. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. — Majd: A Fejes szalonzenekar és jazzband és Toll Árpád cigányzenekarának hangversenye Valmár Pál (ének) közreműködésével.

Részletes és külföldi müsor a heti rádió mellékletünkön.

— **Kellemetlen sajtóhiba.** A Debreceni Ujság—Hajduföld tegnapi számában a házassagvédő ügyvédek kinevezéséről irt cikkünkbe nyomdai hiba folytán kellemetlen elirás csuszott be, amelyet kapcsolatban a szerkesztőség szigoru lépéseket tett hasonló eset megakadályozására.

— **Vasárnap délután 3 órakor mese-délutánt rendez a KIE** saját helyiségében Piac-utca 7. szám I. emelet. Azonban tekintettel arra, hogy ez lesz az első mese-délután, az eredetileg megállapitott 20 filléres müsor megváltás nem kötelező, azért, hogy mindenki részére lehetővé tegyük a belépést. Az elojelekből itélve a debreceni gyerekek részére nagyon kellemes szórakozást fog nyujtani ez a kedves délután. Müsort a helyszinen adunk.

— **A Debreceni Iparos-kör és az Iparos Ifjuság Önképzőkörének kulturdélutánja** január 18-án, délután 4 órai kezdettel. Müsor: 1. Zenei nyitány. „Lysistrata". Előadja: Nagy Endre és zenekara. 2. Ami aktualis. Előadja: Frimmer Pál. 3. Népdalok. Előadja: Csolnakossy Gyula, a „Csokonai" szinház v. művésze. 4. Börge Böske férjet keres. Monológ: Pintér Margit. 5. Modern iskola. Vigjelenet. Szereplők: Csolnakossy Gyula, I. Páll Manci, Nagy Luló, Irányi Sándor. 6. Szavalat. Előadja: Bartha Sándor. 7. Forog vagy nem forog. Vigjelenet. Szereplők: Csolnakossy Gyula, I. Páll Manci, Irányi Sándor. 8. Legujabb sláger kuplék. Előadja: Szilágyi Antal, zongorán kiséri: Kovács Margit. 9. Záró zene: Fehérvári induló. Előadja: Nagy Endre és zenekara. Belépti dij nincs. Müsor ára 30 fillér. A terem kellemesen fütve.

SZINHÁZ-MÜVÉSZET

A Doni Kozákok hangversenye

A hangverseny-dobogókon ma alig van népszerübb gárda a Doni Kozákok kórusánál. Minden szezonban megjelennek s a közönség érdeklődése együtt fokozódik a „fekete dalárda" hirnevével. Serge Jaroff és harmincnégy katonája — mert hősök ezek, az orosz müvészet számüzött harcosai, — már tiz évvel ezelőtt elérkeztek a müvészi kiforrottságnak arra a magaslatára, ahol a hallgató nem keres szenzációkat, nem érdeklődik az uj benyomások iránt, de mégis ujjong és szivvel-lélekkel figyel, hogy ujraéljie a legelső impressziót s a többször átérzett élményt. A Doni Kozákok hangversenyének ez az állandó varázsa. Ha uj müsorral is jönnek, a lényeg, a szinek és kifejezések maradnak ugyanazok. Nincsenek „szenzációik". Egyetlen szenzáció, hogy ujra eljöttek énekelni és müvészetük, mely harmincnégy emberből egész zenekart fejleszt az emberi hangokat ugy tudja *mechanizálni* fuvós vagy vonós hangszerek utánzására, hogy mégis megőrzi az emberi hangképzés őszinteségét, — vég eredményben nem is ördöngös mechaniznus, sőt harmincnégy embernek *egyetlen emberré* való egyszerüsitése. A müvészet parancsának még embercsoport igy nem hódolt soha. Ez az a fegyelem, önuralom és akaraterő, mely alárendeli magát egy felsőbb müvészi akaratnak. És ezzel talán már el is mondottunk mindent. A többi csak egyszerü következmény.

Tulajdonságaikat részletezve: a kórus mindenekelőtt *tchnikailag* tökéletes. Bassus-anyaga egyedülálló. Ennek köszönhető, hogy a liturgikus zenében teljesen orgonaszerü és igy a keleti egyházi zenét, mely szerkezetét és lényegét tekintve elszlávositott folyománya a gregoriánnak, — zengő szépséggel, fönségesen és hiánytalanul revelálja. Serge Jaroff, ez a csodálatraméltó kis emberke, nemcsak vezényel: orgonál is a harmincnégy sípu — (és ki tudja, hány regiszterü?) — orgonáján.

A technikai fejlettség következménye az a lélekteljes és abszolut müvészet, melyet a kórusból kiérezünk. Minden énekszámban a régi Oroszországot halljuk, az orosz zenét s az orosz fajiság szeretetét, mely ebben a harmóniában tovább éli a maga nagy birodalmát.

Az énekkórus csak egy tekintetben fogyatékos. Tenor-csoportja nem áll arányban mélyebb regiszterei nivójával. Az egyik szólista erőteljes és szépen csendülő tenorral rendelkezik, de nem elég kulturált. Ezzel szemben a magas szólamot falsettek halmozásával helyettesitik. Annál csodálatosabb a szóló-énekek ökonomikus beosztása. Egy-egy motivumot részletekre felosztva két-három szólista felváltva énekel. Ennek köszönhető a szinpompás változatosság.

A Doni Kozákok tegnapi koncertjét Debrecen publikumának tomboló lelkesedése kisérte. A jól összeválogatott müsort egyházi énekek vezették be. Különösen a Pauichidából előadott gyászmise-részlet emelkedett ki a „Miserere" zsoltárra emlékeztető fönségével. Szebbnél szebb népdalok tarkitották a müsort és Jaroff Volga-dalát kétszer is meg kellett ismételni. A siker oroszlánrésze Jaroff Sergejnek jutott, a Doni Kozákok karmesterének, aki a szemével, kezével, szivével, eszével egyszerre — hihetetlen nagy erővel dirigál. Ha az orosz népben annyi energia lenne, mint amennyi ebbe a kicsi emberbe beszorult: Oroszország ma nem nyögne Sztalin uralma alatt. *(In.)*

Ólmot
vesz lapunk
nyomdája
József kir. herceg-u. 16.

Van-e magyar drámairodalom?

Béber László előadása a magyar drámáról az Ady-társaság vitadélutánján

Általános érdeklődéssel várja Debrecen irodalmi közönsége ezt a különösen aktuális tárgyu vitaelőadást, amelyet vasárnap délután fél 6 órai kezdettel rendez az Ady-társaság a Déri-muzeum nagytermében

A bevezető előadást az Ady-társaság irodalmi osztályának tagja, Béber László, az ismert nevü szini kritikus tartja, aki nem kevésbé érdekes tárgyról fog szólani, mint a magyar dráma válságáról. Ez a válság tulajdonképen nemcsak a magyar irodalom betegsége, kiterjedt ez egész Európa szinpadi irodalmára s nem is csupán az az anyagi dekonjunktura idézte fel, amelyet szinházzal szemben világszerte támaszt a néma, majd hangos film öldöklő versenye. E válságnak belső lelki okai vannak, rokonok az egész kor világnézetei változásaival. Ezekből a világnézeti változásokból kiindulva óhajt Béber László rátérni a magyar drámairodalom bajaira, egyenesen föltéve a kérdést: Van-e magyar drámairodalom? Azaz, amit ma szinpadi iróink termelnek és szinházaink játszanak dráma- és magyar dráma-e a szó igazi értelmében.

Az érdekes probléma bizonyára elevenen, izgalmas vitát fog kelteni, hiszen mint az Ady-társaság első vitadélutánján, most is számosan óhajtanak felszólalni Debrecen irodalmi és müvészeti életének kitünőségei közül. A vitát a társaság elnöke, Ady Lajos vezeti s az ő higgadt és energikus elnöklése garantálja, hogy a vita, ha izgalmasan fog is hullámzani, nem csaphat ki medréből és hozzájárul majd a kérdés tisztázásához.

Az előadás az Ady-társaság tagjai számára ingyenes, nem tagok 40 fillér, diákok 20 fillér belépő dijat fizetnek.

Néhai id. Kovács János képei a Déri muzeumban

Nemrégiben volt alkalmunk hallani Móricz Zsigmondnak mélyenjáró emlékezését az Ady-Társaság estélyén Tóth András debreceni szobrászról és költő fiáról, egy fájdalmasan szép korrajz keretében. Tóth Andrásnak sorstársa és barátja volt id. Kovács János. Szinte kinálkozik tollunkra id. Kovács és fiának analógiája és Debrecenhez való vonatkozásuknak fejtegetése. Ifj. Kovács munkásságát, eredményeit feltárta a kritika, utját nem fejezte be, szép lehetőségek vannak még előtte. Csak itt-ott utalok kettőjükre, amikor az apa arcát akarom jobban megvilágitani a fiáéval.

A Déri-muzeum szürke termében vannak id. Kovács szokatlan formáju, megbecsülő-szeretettel keretezett képei, a fiáé a vörösterem a blondell-rámák csillogó egyenruhájában. Szerettük volna, ha mindkét müvész képanyaga teljesebben mutatta volna fejlődésüket és eredményeiket, de igy is köszönettel tartozunk ifj. Kovácsnak fáradozásáért és anyagi áldozatáért, hogy e nagyon tanulságos kiállitást megrendezte.

Id. Kovács János előtt alig tudott megélni festő Debrecenben. A mult század első évtizedében Kiss Sámuel teljes lethargiában él, a Kollégium tartja el rajztanitásért, vagy a városi tanács bizza rá a kiviljágitást a városházán. A harmincas években a nyugtalan vérü Lacca Sarris János alig tudják a görög papok 5—6 évig lekötni szentképfestésre. Csak a hatvanas években telepszik le Burszky János, ki festeget s méginkább mükedvelőket tanit.

Több bizakodással jön meg a nyolcvanas években — kitüntetéssel a müncheni akadémiáról id. Kovács. Magával hozza feleségét, párnapos fiát, sok értékes képét és genre-vázlatát, bucsut mondva barátainak: Hollósynak, Rippl-Rónainak és Rosenmayernek. E kompoziciós vázlatokban már nincs meg az előző generáció népszinmü-romantikája, hanem a realisztikusabb festőiség teszi értékessé. (Dr. Petheő gyüjteményében: Csárdai jelenet.) Ezekkel tart rokonságot a kiállitás hasonló tárgyu kompoziciója is.

Realizmusa — a csendéleteiben — szinte az innyenc-naturulizmusig mélyül el. Fegyelmezett ideggel, alapos modelállással, nagy rutinnal festi a debreceni civis polgárok és lateinerek kedvére modelljeit, a párolgó főtt-tengerit, a parázs sült-tököt, a nedvesen zamatos sárga dinnyét. Külön szinei vannak a fonnyadt, rancos szőlőre, hogy még jobban feliidüljön a piros és sárga virágok vidám szineiben. Majd a vendégvárót asztal jelenik meg menü-portréként sok jómódu polgár ebédlőfalán.

Már háza is van a szorgalmas festőmesternek — a pikturából. Jóformán ki sem kell mozdulni birodalmából, elhalmozzák — a szerény igényü festőt — megrendeléssel. Portrékat készit fénykép után élteljes, csendéletszerü részletességgel. Csak modell után festett összefoglalóbb szinezésü arcképeiben fedezzük fel, hogy leleplező jellem-sajátosságokat rejt el az avatottak számára, de gúny nélkül, realisztikusan. Karakter-érzékét még nagyobb odaadással érvényesiti a nemzeti — vagy helyi nagyságok megrendelt portréin. Kossuth, Csokonai, Komlóssy.

Pihenésként festett tájképein is jelentkezik sajátos elemző természete. A most is friss, nyirkos-sárga, savanyu-zöld és Mészölyösen kesernyés és barna szineket helyezi be a szegényes debreceni tájakba, amikben fáradt emberek, kihasznált erejü lovak pihennek, vagy sietnek a szorongató szürke télben. Majd vidám plan-airos szinek derítnek fel ben-

ünket visszatartott fénnyel és redukált térhatásban, ami csendéleteit is jellemzi.

Igy lett id. Kovács János kifejezője és megalapitója a természethü-realizmusnak Debrecenben, ahol a müvész és közönsége mintegy három évtizeden keresztül formálta egymást a konzervativ lelki adottságban. Hollóssy és Rippl-Rónai magasabbra törtek, mint kortársuk, id. Kovács, mert ránehezedtek a napi gondnok. Ő zúgolódás nélkül vállalta szerepét. Utoljára 1922-ben láttam egy kiállitásunkon, elmerengett fia bátrabban festett, jellegzetesen debreceni képein. Majd a fiam — folytatni fogja — mondta —, amit én elkezdtem. Megértő arccal nézte a kritika által ócsárolt modern képeket, bólintva továbbment azzal, hogy ezeknek is eljön az idejük.

Sennyei Oláh.

—

HETI MÜSOR:

Péntek este: Csodabár.
Szombat este: Szent Láng.
Vasárnap d. u.: Hajnalban, délben, este.
Vasárnap este: Mozgófényképek.

SPORT

Február 1-re halasztják a Sparta—Bocskay-mérkőzést, miután a Sparta táviratban közölte a Bocskayval, hogy vasárnap a nagy hideg és hó miatt Prágában nem lehet játszani. A Bocskay február 1-ét ajánlta uj terminusul, mig február 2-én Brünnben szeretne játszani.

MEGHIVÓ

A Debreceni Angol-Magyar Szállitmányozási Részvénytársaság **1931. évi január hó 25-én, délelőtt 10 órakor,** saját irodahelyiségében, Debrecenben, Ferenc József ut 72. sz. alatt

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

tartja, melyre a t. részvényesek meghivatnak.

Tárgysorozat: 1. Az Igazgatóság jelentése a mult évi üzleteredményről. 2. Az évi zárószámadások beterjesztése. 3. Felügyelőbizottság jelentése kapcsán az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása, továbbá a haszonfelosztás és egyéb inditványok feletti határozathozatal. 4. Igazgatósági tagok ujra választása. 5. Felügyelőbizottsági tagok választása. 6. Az alapszabályok 4. §-ának módositása. 7. Esetleges inditványok.

A zárószámadásokat a felügyelőbizottság felülvizsgálta és azokat mindenben rendben levőnek találta. Részvényesek, kik szavazati jogukkal élni akarnak, kötelesek részvényeiket f. év jan. hó 24-én déli 12 óráig a vállalat pénztáránál letétbe helyezni. A zárszámadások a vállalat irodahelyiségében a t. részvényesek rendelkezésére állanak.

Debrecen, 1931. január hó 16-án.

Az Igazgatóság.

Mérleg: Vagyon: Épitmények, lovak, szekerek, autó, butorszállitókocsik és egyéb berendezések 26.779.27. Pénztár 5.553.59. Összesen: P 32.332.86. Teher: Alaptőke 8.000.— Tartaléütőke 3.442.29, Folyószámlák 18.994.07. Nyereség 1.896.50. Összesen: P 32.332.86

Adók és illetékek 2.851.54. Forg. adó 2.460.60. Tisztifizetések 32.881.—. Munkasbérek 30.407.60. Lótartás 14.056.96. Üzemi kiadások, költségek és karbantartások 39.347.85. Nyereség 1.896.50. Összesen: P 123.902.05. Üzemi jövedelem 123.902.05. Összesen P 123.902.05.

Debreceni Angol-Magyar Szállitmányozási Részvénytársaság Igazgatósága. Felügyelőbizottsága.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: Meissner Károly.
a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara s.-titkára.

Agrár-világkonferencia Amerikában

Newyork, január 16.

Az európai agrárállamok ismeretes akciója a preferenciális kereskedelmi szerződések bevezetésére egyre intenzivebbé válik és egyes ipari államok máris hajlandóknak mutatkoznak arra, hogy a sulyos gazdasági helyzet enyhitése céljából elfogadják a kereskedelmi szerződések megkötésének preferenciális rendszerét.

Miután az ügy elsősorban az Egyesült-Államokat érdekli, amely tudvalevőleg a világ kivitelre kerülő gabonatermelésének közel kilencven százalékát produkálja, amerikai gazdasági körök is nagy érdeklődéssel tekintenek a kérdés megoldása elé. Ezzel kapcsolatban beavatott gazdasági körök most arról szereztek értesülést, hogy az északamerikai Egyesült-Államok kormánya Amerika valamelyik nagyvárosába még az 1931. év folyamán összehivja az agrárállamok világkonferenciáját, amelyre valamennyi európai agrárállam meghivót fog kapni.

A legfőbb nehézségeket az okozza, hogy az összes érvényben levő kereskedelmi szerződések a legtöbb kedvezmény elvén alapulnak és nehéznek látszik olyan preferenciális szerződések megkötése, amelyek az ipari és agrárállamok követeléseinek a legtöbb kedvezmény elvének feladása nélkül megfelelhetnek.

Amerika gazdasági körei mindamellett remélik, hogy az idei tengerentuli agrár világkonferencián sikerülni fog ezeket a nehézségeket leküzdeni és biznak benne, hogy a konferencia eredményei szerencsésen fogják kiegészitni a szinajai, varsói és bukaresti tanácskozások határozatait, amelyek ezek után még az 1931. év folyamán érezhető enyhülést hozhatnak a nemzetközi agrárválságban.

Ingadozó hangulat a terménytőzsdén

A gabonapiacon a forgalom szük keretek között mozog, az áralakulás pedig ingadozó. A tengerentuli termény-piacokról ellentétes jelentések érkeznek, amelyek a csekély keresletet még jobban csökkentették. A piac tájékoztató árai: buza tiszavidéki (77—81 kg-os) 13.85—14.85, jászsági (77—81 kg-os) 13.75—14.55, egyéb származásu (77—81 kg-os) 13.75—14.45, rozs 10.10—10.20, árpa elsőrendü 14.25—15, közepes 13.75—14.25, sörárpa felsőmagyarországi 19—22, egyéb 16—18, zab elsőrendü 19.75—20, közepes 19.35—19.6ú, tengeri tiszai 13.20—13.30, egyéb 12.15—12.40, korpa 9.65—9.75 pengő mázsánként.

A különféle magvak és a burgonya ára: Burgonya Woltmann étkezési 5—5.30, ipari 3.30—3.70, Krüger étkezési 5.20—5.40, Ella étkezési 5.75—6.20, nyári rózsa 13.50—15.50, őszi rózsa 8.80—9.20 pengő mázsánként a budapesti tőzsde jegyzése szerint. — Magvak: Káposztarepce 26—27, köles 12—13.50, lucerna 135—155, lóhere nyers arankás 155—175, tavaszi bükköny 19—20.50, szőszös bükköny 28—32, lenmag I-a 35—36, II-a 31—32, tükmag I-a 23—24, II-a 21—22, a napraforgómag 13—14, kék mák 77—79, fehérbab 22—23 pengő mázsánként. A többi magféle ára nem változott.

A liszt ára a fővárosi és a nagyobb vidéki malmoknál január—februárra bolettával forgalmiadó nélkül: dara 34—35, buzaliszt 32.70—33.20, 0-ás 32.20—33.20, 2-es 29.20—29.70, 4-es 26.70—27.20, 5-ös 23.50—24, 6-os 19.50—20, 7-es 17—17.50, 7 és feles 16.50—17, 7 és háromnegyedes 16—16.50, 8-as 14—15, korpa 10—10.50, rozsliszt 0-ás 29—29.50, 0-ás 23.50—24, 1-es 19—19.50, I-a 18.50—19, 2-es 15.50—16 pengő 100 kilogrammonként.

A takarmánypiacon legutóbb a másodrendü rétiszénát 7.25—7.50, a harmadrendüt 5—7, az alomszalmát 3.50—3.60 pengővel jegyezték.

—

Zürichi zarlat

Budapest 90.22 és fél, Berlin 122.73, Newyork 516.50, London 2507.25, Páris 20.25 és ötnyolcad, Milona 27.04, Prága —, Belgrád 9.1270, Bukarest 3.06 és egynegyed, Bécs 72.68, Amsterdam 207.75.

—

Valuta- és devizaárfolyamok

Egy angol font 27.70—27.80, száz cseh korona 16.85—16.97, száz dinár 10.02—10.10, száz dollár 570.75—573.75, száz hollandi forint 229.70—230.70, száz lengyel zloty 63.25—64.25, száz lei 3.37—3.41, száz lira 29.80—30.10, száz német márka 135.70—111 pengő. — A nemesfémpiacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23.10, az ezüst egykoronást 0.26—28, a forintost 0.69—0.71, az ötkoronást 1.45—1.47 pengővel jegyezték.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Chicagói terménytőzsdezárlat

Csikágó, január 16.

	Mai zárlat cent bushel	Előző zárlat cent bushel
Buza		
Március	80.50	82.125
Május	82.50	84—83.875
Julius	66.625—75	67.625—75
Tengeri		
Márc.	67.75	68.25
Május	69.875	73.75
Julius	75.125	71.375
Zab		
Márc.	33.75	33.625
Május	34.125	30.425
Julius	33	30.325
Rozs		
Márc.	40.625	41.375
Május	41.75	42.375
Julius	42.375	42.875

ÁLLAT- ÉS KIRAKODÓVÁSÁR:

Január 17-én. Sertésvásár: Kiskunfélegyháza.

Január 18-án. Kiskunfélegyháza (sertésvásár nincs).

Január 19-én. Csesztreg (sertésvásár nincs), Egyek, Győr, Kőtelek, Kunmadaras, Nyirbakta, Örkény, Rétság, Szendrő, Verpelét. Ló- és marhavásár: Devecser. Sertés- és kirakodóvásár: Ózd. Állatvásár: Salgótarján. Kirakodóvásár: Tatabánya.

Január 20-án. Maja. Sertés- és kirakodóvásár: Borsodnádasd. Kirakodóvásár: Devecser, Salgótarján, Solt.

Január 21-én. Zalaszentlászló (sertésvásár nincs). Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya.

Január 22-én. Nemesvid (sertésvásár nincs), Tálya. Kirakodóvásár: Mikosszéplak.

Január 23-án. Veszprém. Államvásár: Makó, Gyula (lóvásár nincs).

Január 24-én. Csanádpalota. Lóvásár: Gyula. Kirakodóvásár: Makó.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelennek meg.

Vastagabb betüvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre minden felvilágositást a **141.** telefonszám ad.

Felvételi helyek:

Kossuth-u. 3., Kiadóhivatal. Telefon 141.
József kir. herceg-u. 16. Szerkesztőség és nyomda.
Piac-u. 8., Csáthy Rt., könyvkereskedés.
Széchenyi-u. 50., Lajos István tőzsdéje.
Miklós-utca 44., Zsurovits Ferenc füszerüzlete.
Szent Anna-u. 39., Papp Ferenc tőzsdéje
Csapó-u. 68., Schwartz Józsefné tőzsdéje
Meszena-u. 3., Vadászy Sándor füszerüzlete.
Nyil-u. 59., Weigand Antal füszerüzlete
Kassai- (volt Hadházi) ut 12., Voith Simon füszerüzlete.
Virág-u. 19., Kerezsi Albert tőzsdéje.
Sámsoni-ut, Hajdu Gyuláné tőzsdéje.
Gálócsy magánnyomozó-iroda, Attila-tér 6.
Magoss György-tér és Károly F. József-ut sarok, Ujfalussy József tőzsdéje.
Károly F. József-ut és Böszörményi-ut sarok, Kiss Gáborné tőzsdéje.
Mester-u. 48., Péntek Gáborné tőzsdéje.
Bethlen-u. 76., Nagy József füszerüzlete
Hatvan-u. 63., Meskó Györgyné tőzsdéje
Nyilastelep, Márton Kálman-u. 1., Voith Simon füszerüzlete.
Diószegi-ut 14., Sipos Ferenc füszerüzlete.
Gázgyár melletti bódé, Katona Sándor tőzsdéje.
Vagongyár, özv. Kárpáthy Józsefné tőzsdéje.
Egyetemi klinikák előtti bódé, Draveczky Izabella tőzsdéje

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Hölgyfodrászmő alkalmazást keres, kitünően ondolál, esetleg jobb uri házaknál is végzi az ondolálást. — Cim a kiadóban. 971

Jobb lelkü özvegy intelligens nő, ki tökéletes gazdaszszony, magános urhoz vagy urnőhöz házvezetőnőnek ajánlkozik. Cime a kiadóban. 64

Uradalomba vagy tanyára külső és belső gazdaságban tökéletesen jártas nő, remeték nélkül főz, süt, varr felsőruhát, fehérnemüt, paplant stb., házvezetőnőnek ajánlkozik. Cime a Független Ujság kiadóhivatalában. 63

Fiatal megbizható, szerényigényü leány kenyérüzletbe, kisforgalmu csemege vagy füszerüzletbe, trafikba, uságárus pavillonba, kézimunküzletbe — esetleg 3—4 éves gyermek mellé ebédkosztért és szerény dijazásért, esetleg koszt nélkl is elmenne. Cimeket a kiadóhivatalba kér leadni. 154

Bármilyen alkalomra sütést, főzést olcsón elvállalok. Berkovits Fáni. Cimeket kérem a kiadóban leadni. 147

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Kiszolgálónak
jó megjelenésü ügyes leány azonnal felvétetik. Üzletben jártas, varrni tudók leányben. Halász vendéglő, Margit fürdő sarok. 2995

Perfekt
mindenes szakácsnő elsejére felvétetik. Arany János u. 4., I. emelet. 3010

Aki azt akarja,
hogy a lakodalmi, eljegyzési és estélyi vacsorája izletes és finom legyen, az csak Szilágyi Péternét hivja, Szent Anna u. 8. sz. alól, aki az én fiam lakodalmán mindent a legfinomabb és legizletesebben készitett el. Bárkinek ajánlhatom. Polgári Istvánné.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Lakatos
tanulók fizetéssel felvétetnek Preisler, Boldogfalva u. 6. 139

Ügynököket
magas jutalékra állandó alkalmazásra felveszünk Singer varrógép Rt., Piac u. 79. sz. 2063

Finanzirozót,
esetleg társat keresek 5000 pengő tőkével rentabilis vállalathoz. Személyes közreműködés nem szükséges. Ajánlatot „Rentábilis" jeligére kiadóhivatalba. 2084

Segédet,
önálló jobb kiszolgálót keresek. Radó, selyemüzlet, Széchenyi utca 11. 3003

KIADÓ LAKÁS

Kiadó lakás
előszoba, egy szoba, — konyhával, mosókonyha, pince. Kishegyesi ut 19. szám. 159

Piac utca
5. számu házban félemeleti öt szoba mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó együttesen, vagy megosztva. Értekezhetni Kaszanyitzky Endre üzletében, Piac utca 57. sz. 3004

Modern,
magasan alápincézett szoba, konyhás lakás mellékhelyiségekkel februárra kiadó. Busi utca 17. szám. 3012

Háromszobás
lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó, Szent Anna u. 5. szám. Értekezni Batthyány utca 14. sz. ügyvédi irodában. 1079

Hatszobás
fürdőszobás, minden komfortal ellátott teljesen modern lakás kiadó május 1-re. Cim a Debreceni Ujság kiadóhivatalában.

Hatvan u. 18.
sz. alatt II. emeleti 3 szobás, fürdőszobás modern lakás kiadó május 1-re. Dr Sebestyén, Piac utca 49. 37

Kiadó
udvari szoba február hó 1-re. Csillag utca 52. x

Világos,
szép utcai szoba, konyha karnara, mosóház, külön padlással azonnal kiadó Apaffy utca 20. 8

Két
szobás, teljesen modern uj lakás mellékhelyiségekkel, 300 négyszögöles telekkel. Kassai ut 38., május 1-ére kiadó. Értekezni Arany János utca 11., II. lépcső. 2016

Kiadó
2 szoba, konyha azonnal 3 szoba irodának, rendelőnek stb. február 1-re. Piac u. 64. 151

Felemeleti lakás,
egy szoba ,előszoba és mellékhelyiségekből áll, orvosi rendelőnek, ügyvédi irodának kiválóan alkalmas, esetleg butorozva is kiadó. Szent Anna u. 50. 133

BUTOROZOTT SZOBA

Kossuth
utca elején kiadó különbejáratu szép parkettes butorozott szoba 1—2 személynek. Cim a kiadóban. 2072

Szépen
butorozott, irodának is alkalmas utcai szoba előszobával kiadó. Werbőczy u. 3. Törvényszék mellett. 3011

Kiadó
csinosan butorozott különbejáratu utcai szoba. Erzsébet 63., Késes u. 53. szám. 3006

Központi
fütéssel utcai butorozott szoba kiadó. Iparkamara, II. kapu, III. 6. 3000

Butorozott
szép nagy szoba kiadó, esetleg konyhával vagy ellátással is. Huszár u. 13. 156

Cserépkályhás
utcai különbejáratu kényelmesen butorozott, tiszta szoba fütéssel kiadó. Lorántffy 42. 132

Butorozott
szoba kiadó. Hüvelyes utca 7. sz. 1536

Utcai
butorozott szoba, esetleg ellátással 1—2 személynek kiadó. Püspöki palota, I. em. 38. 1098

Kiadó
butorozott szoba, esetleg ellátással. — Ugyanott többrendbeli lakás Csonka utca 5. sz. 1295

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba központi fütéssel kiadó. Arany János utca 54., II. em. 2080

Kellemes otthon.
Két ur részére utcai butorozott szoba Mester utca 35. szám alatt azonnal kiadó. Megtekinthető 2—3 óra között, kapu alatt balra. 2086

Kiadó
központban világos, — egészséges, de szerényen butorozott szoba 45 pengőért állandó központi fütéssel és villannyal egy személynek. Cim a kiadóban. 2075

Kossuth
utca elején kiadó különbejáratu szép parkettes butorozott szoba 1—2 személynek. Cim a kiadóban. 2072

ÉLELMISZER, ITAL

Fajborok
sajáttermés, alacsony áron literenként is. Hordóvételnél engedmény — Arany János utca 30. 67

OKTATÁS

Énektanitás.
Hangképzés a legelső hangpedagógusok módszerével, előkészités énekvizsgára, lélegzés-technika és tökéletes hangvétel tanitása. Jelentkezés naponta 2—6-ig, Piac utca 40., I. emelet Próbaének ingyen.

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

Autófuvarozást
legjutányosabban vállalok Vigkedvü Mihály u. 10. sz. Telefon 9—47.

BUTOROK

Ebédlőasztal
és egy antik állótükör eladó. Ispotály u. 13. sz. 1351

Irógép
teljesen jókarban minden elfogadható árért eladó. Cim a kiadóban.

Butorfélék,
u. m. ebédlőasztal, szekrények, komplett háló, képek, stb. rendkivül olcsón eladók. Vár utca 6. szám. 3007

ELADÓ INGÓSÁG

Koresmai
puld, jókarban levő, — sürgősen eladó. Böszörményi ut 81. Nagy Endre. 3001

Komplett
füszerüzletberendezés nagyon olcsón eladó. Erzsébet utca 22. szám. 3002

Szánka
könnyü, négyüléses jutányosan eladó. Vigkedvü Mihály utca 10. 113

Tejszállitásra
alkalmas rugós teherkocsit 5—6 mázsa teherbiró képességgel azonnal átvennénk. Cim a kiadóhivatalban. V

Korcsolya
teljesen uj, kerek orru, nikkelezett, 28. számu 10 pengőért eladó. Szent Anna u. 10. sz. trafik. 145

Estélyi ruhák
jelmezek eladók, vagy kölcsön kaphatók. Hatvan u. kert, Diófa utca 18. szám. V

Eladó
egy szép füszer stelázsi tükörrel, fiókkal, ugyanott kijátszott hegedü, varrógép, régi könyvek és régi pénzek, festmények, tiszti kard, 9 mm. flobert. Piac utca 42. sz. étkezdében. 1525

Állótükör
varrodába alkalmas eladó. Ispotály u. 23. 92

Rádió
4 lámpás eladásra miatt igen olcsón eladó. Hatvan utca 18. II. emelet bal. 5202

Asztalos-
szerszám teljes felszerelés olcsón eladó. Csonka utca 5. sz. 1368

Cimbalom
nyers állapotban összeállitásra készen sürgősen eladó. Csonka utca 5. sz. 1369

ELADÓ ÁLLATOK

Emdeni
fajludak eladók. Mester utca 29. 148

Joksier kan
valódi, 5 hónapos eladó. Garai utca 26.

UZLET, MUHELY, RAKTÁR

Jó forgalmu
kettő kemencés sütöde azonnal kiadó. Értekezni lehet Kósa kalaposnál, Kossuth utca 3. 2098

Eladó
nagyforgalmu vegyes üzlet, áruval, berendezéssel azonnal átvehető. — Savanyukáposztát veszek Ajánlatokat Debrődi féle ház Egyek, Ujtelep 1610 155

Üzlethelyiség
központon bármily célra alkalmas olcsón kiadó. Füvészkert utca 14.

Hatvan u. 18.
szám alatt sarokházban modern saroküzlethelyiség 3 kirakattal május 1-re kiadó. Felvilágositást ad dr Sebestyén ügyvéd, Piac utca 49. 37

Egy
nagy és kisebb üzlethelyiség kiadó. Hatvan u. 15. szám. 1419

Csapó u. 6.
sz. alatt modern üzlethelyiség (volt Kanczler féle) portállal és üzleti berendezéssel, hozzátartozó udvari helyiséggel február 1-re kiadó. Felvilágositást ad dr Sebestyén ügyvéd, Piac u. 49. szám. 37

AJÁNLAT

Monogrammot
kelengyére jutányosan vállaloak. Hajó u. 14. V

Fehérnemü
varrást a legszebb kivitelben jutányos áron vállalok (József kir. herceg u. 56. 146

Jégverem
120 szekér jéghez kiadó. Deák Ferenc utca 26. 3009

Irógép
bérbe kiadó biztos helyre Cim a kiadóban.

Butorok,
keményfa, fényezett és festett, konyhaberendezés olcsó árban, kifogástalan jó munka. Épületmunkát vállalok. Miklós utca 18. Bodnár. 2094

Itt az olcsóság!
Egy kg. tehénturó 40, egy kg vaj 2.80, tej 20 fillér. Kenyér 18. Szombati kalács 50 házhoz szállitva. Korona lerakat. Halköz. 2096

Élőhal
lerakat megnyilt Piac u. 9. alatt. Állandóan kaphatók a legszebb élőhalak, legszolidabb árak mellett. B. pártfogást kér Éliás Albertné halkereskedő, ü. v. Kohn Sándor. 2096

Báli
frakk, szmoking öltönyöket készit Sztepanov, — Degenfeld tér 2. Tanuló felvétetik. 2078

Szabni
varrni tanitok szakszerüen Péterfia u. 25. sz. 1345

Csillárjait
már nem kell szidolozznia, mert bármilyen sznire galvanizál minden nagyságban tárgyakat nikkelez Földváry, Széchenyi utca 55. 2856

Másolást,
jegyzetek tisztázását gépen vállalom. Cim a kiadóban.

Szoknya
plisszérozás 1 pengő, aljvarrás 30 fillér. Péterfia 25. sz. 1432

Uriembereket
ebédkosztra, bentétkezésre felveszek. Kosztot kihordásra is adok. Cim a kiadóban. 2030

„Korzó"
étkezdében, a főtér központján, bámulatos olcsón étkezhet, elsőrendü házikosztot, jól fütött csinosan berendezett étteremben. Abbonensek nek árkedvezmény. Piac utca 42. udvarban. 1526

Kardokat
bajonetteket, autó és bármilyen alkatrészeket szépen és olcsón nikkelez Földváry csak. Széchenyi utca 55. Telefon 168. 2856

Kézimunkák
óriási választékban készen, kezdve, előhuzva, festve, féláron Szilágyinál, Széchenyi 1. sz. 1962

Gallértisztitás
hófehérre magas fénynyel 7 fillértől. Legszebben, legolcsóbban fest, mos, tisztit Libándi Péterfia 4., keresztépület. 361

Ajándékul
korcsolyák, alpakka evőeszközök, husegépek, böröndök, aluminium edények. Nagy vasüzletében, Csapó utca 77. sz. kanyarsarok. 2921

KERESLET

Keresek
belterületen nehány hold szántóföldet tanyás kisebb birtokot, bérbe, lehetőleg azonnal. Cim a kiadóban. V

Használt
melegagyablakot veszek Cim: Csapó, Nyomtató 22. szám. 2062

Öt-hat hold
földet közel a városhoz, kövesut mentén megvételre keresek. Ügynököt dijazok. Reichmann, — Széchenyi 22. 2086

Három
egyetemi hallgató 22-ére jó házikosztot keres, ár megjelölésével „Ebéd vacsora" jeligére a kiadóhivatalba. 2087

Villanymotort
1—4 lóerőig veszek. — Ehrenreich, Arany János utca 37. 3005

KÜLÖNFÉLE

Fehér,
fekete ponttal a hátán darótszörü foxi elveszett. A becsületes megtaláló jutalomban részesül. Hatvan utca 31. szám. 3008

ELADÓ HÁZ

Ház.
Olcsó ház a nagyállomás és csendőrlaktanya között, Tímár 26. szám 3 kétszobás és egy ötszobás lakás, villany, vizvezeték eladó. Tizezer pengővel megvehető. V

ELADÓ FÖLD

Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Diószegi ut mentén a 6-os kilométernél 4 hold őszi vetéssel kedvező áron és fizetési feltételekkel eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 1378

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat rt. körforgógépén. Felelős kiadó: Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató. Nyomdav. VARGA ENDRE.